Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 51 (5177)
САКАВІК
3
НЯДЗЕЛЯ
1935 г.
ГОД ВЫДАННЯ XVIII

Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

„...Задача разгортвання тавараздвароту і рашучага паляпшэння транспарта з'яўляецца той чарговай і актуальнейшай задачай, без вырашэння якой мы не можам прасоўвацца наперад“.

СТАЛІН

Новы нарком шляхоў зносін—сакратар ЦК ВКП(б) тав. Л. М. КАГАНОВІЧ.

Чацверты ўсесаюзны конкурс металургаў

ЗАГАД № 251

па народнаму камісарыяту цяжкай прамысловасці

Адабраючы ініцыятыву Днепрапетроўскага, Данецкага злётаў металургаў, аб'яўляю 4-ты ўсесаюзны конкурс металургічных заводаў з 1-га сакавіка 1935 г. па 1-е студзеня 1936 г.

Зацвярджаю журы конкурса ў наступным складзе: начальнік **ГУМП'а Гурэвіч А. О.** (старшыня), **Мушперт Я. Я.** (**«Правда»**), **Таль Б. М.** («За індустрыялізацыю»), **Глінка** (ЦК профсаюза металургаў Поўдня).

Журы распрацаваць і апублікаваць падрабязныя ўмовы 4-га конкурса і кожны квартал падводзіць яго вынікі.

Народны камісар цяжкай прамысловасці С. Орджанікідзе.

МАСКВА— МЫС ШМІДТА

МАСКВА, 2 сакавіка (БЕЛТА). Першага сакавіка дан старт пералёту **Масква — мыс Шмідта**, які робяць два самалёты «П-5» пад камандай героя Совецкага Саюза тав. **Вадап'янава** і лётчыка **Ліндэля**. Самалёты спецыяльна абсталяваны. Кабіны ацяпляюцца адпрацаваным газам. Устаноўлены радыёстанцыі. Маршрут пералёту: Масква — Казань — Свердлоўск — Чыта — Хабараўск — бухта Нагаева, бухта Правідзенне — Уэлен, мыс Шмідта і назад — усяго каля 27 тысяч кілометраў.

Як паведамляе «Главсевморпуть», у 14 гадзін 1-га сакавіка самалёты ўдачна прыляцелі ў Казань.

ЗА РУБЯЖОМ

Паўстанне ў Грэцыі

У АФІНАХ АБВЕШЧАНА ВАЕННАЕ СТАНОВІШЧА

ЛОНДАН, 2 сакавіка. (БЕЛТА). **«Іўнінг ньюс»** паведамляе з Афін, што тут сёння раніцой успыхнула паўстанне супроць урада. На чале паўстання, стаяць, паводле слоў газеты, генерал **Пласціpac і Венізелос.**

Ноччу ў Афінах паміж паўстаўшымі і ўрадавымі войскамі адбываліся ўзброеныя сутычкі, у часе якіх забіта і ранена некалькі салдат і паўстаўшых. Згодна паведамлення карэспандэнта **«Брыціш юнайтэд прэс»**, да паўстаўшых далучылася 9 ваенных суднаў, якія былі падвергнуты бамбардзіроўцы з паветра і з сушы. Бамбардзіроўкай пашкоджан броненосны крэйсер «Авероф». 4 ваенныя судны знаходзяцца ў сферы дасягальнасці з берага. Што-ж датычыць 5 другіх суднаў, то яны ўшлі ў адкрытае мора і, як думаюць, знаходзяцца па дарозе к Крыту, які з'яўляецца асноўнай базай Венізелоса. Урад, апасаючыся, каб паўстаўшыя судны не папрабавалі ўвайсці ў Саланікскую гавань, патапілі пры ўваходзе ў гавань два гандлёвыя судны. Усім паветраным сілам і берагавой артылерыі аддан загад адкрыць агонь па паўстаўшых суднах, як толькі к гэтаму прадставіцца магчымасць.

Міністр замежных спраў генерал **Цалдарыс** апублікаваў заяву, у якой указвае, што паўстанне падаўлена. Спроба паўстання, як указваюць, была арганізавана афіцэрамі грэчаскай арміі, прыхільнікамі генерала Пласціраса і прыхільнікамі палітыкі Венізелоса.

Згодна апошніх паведамленняў, паўстанне пачалося ў афінскім арсенале, аднак, калі сігнал да паўстання ўжо быў дан, аказалася, што большая частка афінскага гарнізона асталася лаяльнай ураду. Апрача ваенных суднаў, да паўстання далучыліся толькі дзве пяхотныя часці і некалькі кадэтаў ваеннай школы. Супроць паўстаўшых вайсковых часцей была паслана артылерыя, якая адкрыла агонь па казармах паўстаўшых. Артылерыйскім агнём забіта і ранена некалькі чалавек. Паўстаўшыя прабавалі аказаць супраціўленне, але былі акружаны і прымушаны здацца. К наступленню дня паўстанне на сушы было падаўлена, і амаль усе кіраўнікі яго захвачаны і арыштаваны. Згодна атрыманых паведамленняў у краіне ў сучасны момант пануе спакой. Забаронена друкаванне ўсякіх артыкулаў і заметак, падтрымліваючых Венізелоса. Урад скасаваў сенат, у якім прыхільнікам Венізелоса належала большасць. Як паведамляюць, кіраўнікі паўстання ўжо прадсталі перад ваенным судом, і многім з іх пагражае кара смерцю.

Згодна афіцыяльнага паведамлення ваеннага міністэрства, у баі паміж урадавымі войскамі і паўстаўшымі ў Афінах забіта 10 паўстаўшых і ранена некалькі салдат. У Афінах абвешчана ваеннае становішча.

Сакратар ЦК ВКП(б) тав. А. А. АНДРЭЕЎ.

Старшыня Камісіі Партыйнага Кантроля пры ЦК ВКП(б) т. Н. І. ЕЖОЎ

ДА ЗЛЁТА ВЫНАХОДЦАЎ І РАЦЫЯНАЛІЗАТАРАЎ СЕЛЬСКАЙ ГАСПАДАРКІ

Сёння адкрываецца першы ўсебеларускі злёт вынаходцаў і рацыяналізатараў сельскай гаспадаркі. Гэты злёт мае выключна важнае значэнне для далейшага росту социялістычнай сельскай гаспадаркі.

Грандыёзныя перамогі партыі і рабочага класа ў індустрыялізацыі краіны і перабудове сельскай гаспадаркі далі магчымасць шырока разгарнуць творчую ініцыятыву мас, уцягнуць у барацьбу за аўладанне тэхнікай, за стварэнне новай социялістычнай тэхнікі сотні тысяч рабочых, калгаснікаў, інжынерна-тэхнічных работнікаў.

З кожным днём расце армія вынаходцаў нашай краіны.

Таварыства вынаходцаў БССР налічвае каля 11.000 чалавек. Адных толькі вынаходцаў па сельскай гаспадарцы налічваецца 2.000.

Вынаходцы Совецкай Беларусі

ена машынамі, навейшымі дасягненнямі тэхнікі, у яе моцна ўкаранены трактары, камбайны, электраворыва, пачалося шырокае прымяненне хімічнага ўгнаення.

Сталінскі статут сельска-гаспадарчай арцелі — ключ да далейшага ўздыму социялістычнай сельскай гаспадаркі, росту творчай ініцыятывы шырокіх працоўных мас калгаснай вёскі.

У нас расце армія вынаходцаў-рабочых соўгасаў, калгаснікаў, якія змагаюцца за ажыццяўленне ўказання таварыша **СТАЛІНА** аб тым, каб «дапамагчы калгаснікам весці сваю гаспадарку наперад на аснове даных навукі і тэхнікі».

Задача ўсіх партыйных, совецкіх, профсаюзных і вынаходніцкіх арганізацый як у горадзе, так і ў вёсцы — актыўна дапамагаць вырошчванню вынаходцаў, вопытнікаў—тварцоў высокага ўраджаю.

Але ва многіх

ЗРОБІМ ТРАНСПАРТ КРЭПАСЦЮ СОЦЫЯЛІЗМА

Ацэньваючы работу чыгуначнага транспарта, старшыня Совета На-

склаў 117 кілометраў. Трэба прызнаць, што гэта—архімарудная

пітальныя ўкладанні ў гаспадарку чыгунак у 1935 годзе вызначаны

ФРАНЦУЗСКІ АДПОР СПРОБАМ СКАЛЕЧЫЦЬ УСХОДНІ ПАКТ

[На]родных Камісараў СССР В. М. Молатаў у справаздачным дакладзе ўрада VII з'езду советаў гаварыў: «Здавалася, год таму назад XVII з'езд партыі зрабіў сур'ёзнае папярэджанне нашым транспартнікам, але нельга сказаць, каб транспартнікі зразумелі значэнне гэтага папярэджання».

Праўда, за прайшоўшы год дасягнута некаторае паляпшэнне ў рабоце чыгунак. На працягу раду гадоў транспарт таптаўся на месцы. Грузавыя перавозкі ў 1931 годзе склалі 258 мільёнаў тон, у 1932 годзе—267 мільёнаў, у 1933 годзе—268 мільёнаў. Пасля таго, як партыя і ўрад узмацнілі сваю ўвагу к транспарту, перавозкі сталі павялічвацца і ў 1934 годзе склалі 318 мільёнаў тон.

Не гледзячы на гэта, рэзультаты прайшоўшага года нездавальняючы, бо гадавы план не выкананы, бо патрэбнасць у перавозках значна вышэй фактычнай работы транспарта. Па заяве тав. Орджанікідзе, зробленай ім з трыбуны VII з'езда советаў, на заводах цяжкай прамысловасці ляжыць 450 тысяч вагонаў прадукцыі, чакаючай пагрузкі ў вагоны.

Не падлягае сумненню, што транспарт меў поўную магчымасць забраць увесь гэты груз «пад чыстую», але ён не зрабіў гэтага. Чаму? Таму, што транспартнікі не здолелі правільна арганізаваць работу, не здолелі ў сваёй практычнай рабоце рэалізаваць тую аграмадную дапамогу і падтрыманне, якую ім аказалі Цэнтральны Камітэт партыі, Совет Народных Камісараў і асабіста таварыш Сталін.

Усе тыя хваробы і недахопы транспарта, аб якіх таварыш Сталін гаварыў на XVII з'ездзе партыі, існуюць і да гэтага часу. Канцэлярска-бюракратычныя метады работы не выгнаны. Дысцыпліна як сярод нізавых работнікаў, так і ў радах каманднага складу слабая. Соцыялістычнае спаборніцтва, хоць яно і зрабіла некаторыя крокі наперад, не набыло неабходнага размаху. Рэволюцыйная пільнасць работнікаў транспарта далёка недастаткова. Замацаванне кадраў і ўзняцце іх кваліфікацыі адбываецца вельмі марудна.

Усё гэта прыводзіць да крайняй расхлябанасці і развінчанасці ў рабоце, што знаходзіць яркае выражэнне ў неспыняючыхся аварыях і катастрофах.

Асноўны гаспадарчы паказальнік работы транспарта—скарыстанне вагона—выкрывае ўсю слабасць і нездавальняючасць кіраўніцтва чыгункамі. Сутачны прабег грузавога вагона ў 1934 годзе скорасць. Бо калі-б чыгуначнікі павялічылі прабег вагона за суткі хоць-бы на 10 проц., то краіна мела-б дадаткова 7.500 вагонаў для пагрузкі.

Да архімарудлай скорасці руху таварных саставаў трэба дадаць вялізнасць узрастаючага парожняга прабегу, дасягнуўшага ў 1934 годзе 29 процантаў супроць 26.1—27,9 процантаў у папярэднія гады. З кожных 100 вагонаў, якія рухаюцца на сетцы, 29 вагонаў ідуць пустымі. Які аграмадны накладны расход! А між тым, у большасці выпадкаў пустыя вагоны ідуць міма грузаў.

Усё гэта ўсугубляецца сустрэчнымі перавозкамі аднародных грузаў і няпоўнай загрузкай вагонаў.

Так стаіць справа з рашаючым паказальнікам, маючым для транспарта такое-ж значэнне, як каэфіцыент скарыстання карыснага аб'ёму домен для металургіі. Наркамат шляхоў зносін выдаў нямала загадаў аб палепшанні работы. Але ўся бяда ў тым, што бюракратызм на транспарце зайшоў так далёка, што кожны загад, як правіла, загрузае ў ціне канцылярскай цяганіны. Усякае мерапрыемства кіраўніцтва натыкаецца на нездысцыплінаванасць каманднага складу, які да таго-ж ва многіх выпадках не мае неабходнай кваліфікацыі.

Карэнны дэфект у рабоце кіраўніцтва НКШЗ заключаецца ў тым, што яны завалены мільёнам дробных бягучых спраў па рэгламентацыі дзейнасці нізавых устаноў і прадпрыемстваў, а рашаючыя пытанні кіраўніцтва астаюцца ўбаку. Гэтым і тлумачыцца, у прыватнасці, тая акалічнасць, што асноўныя вытворчыя кіраўніцтвы НКШЗ не маюць цвёрдай, да канца прадуманай тэхнічнай палітыкі ў сваіх галінах работы.

Ясная справа, што пры такіх метадах кіраўніцтва транспартам задача ліквідацыі яго адставання не можа быць вырашана. А цярпець адставанне гэтай важнейшай галіны народнай гаспадаркі мы не маем больш ні часу, ні магчымасці. Інтарэсы далейшага будаўніцтва соцыялізма, інтарэсы развіцця прадукцыйных сіл, нарэшце, інтарэсы абароны краіны ўладарна патрабуюць, каб 1935 год стаў годам сапраўднага ўздыму ў рабоце транспарта.

Партыя і ўрад робяць усё, каб дапамагчы транспарту. Апрача іншай дапамогі, у бягучым годзе чыгункі атрымліваюць аграмадныя сродкі на тэхнічную рэканструкцыю і жыллёвае будаўніцтва. Каля амаль у 4 мільярды рублёў. Прамысловасць атрымала гіганцкі «сталінскі заказ» на выраб абсталявання для транспарта, у тым ліку 80.000 таварных вагонаў і 1.565 лакаматываў. Яшчэ ніколі на працягу аднаго года транспарт не атрымліваў такога магутнага фінансавага падтрымання.

У чым-жа яшчэ адчувае патрэбу транспарт? «Транспарт больш за ўсё адчувае зараз патрэбу ў дружнай рабоце ўсёй масы яго работнікаў і асабліва—у сапраўдным большэвіцкім кіраўніцтве». **(В. М. Молатаў).**

Першыя два месяцы новага года не паказалі якіх-небудзь паляпшэнняў у рабоце транспарта. Праграма перавозак зноў не выконваецца, а запросы народнай гаспадаркі быстра растуць. Няма большэвіцкай падрыхтоўкі да разгортвання капітальнага будаўніцтва.

Дрэнна працуюць многія палітаддзелы, з рук вон дрэнна—Палітківраўніцтва НКШЗ. Дзесяткі тысяч перадавых транспартных рабочых і спецыялістаў, якія пры ўмелым кіраўніцтве маглі-б горы перавярнуць, па-сапраўднаму не скарыстаны.

Пара канчаць з адставаннем транспарта. Партыя і ўрад адпусцілі ў бягучым годзе НКШЗ велізарныя сродкі, правільнае скарыстанне якіх рэзка падымае матэрыяльна-тэхнічны ўзровень чыгунак.

Назначэнне сакратара ЦК ВКП(б) тав. Кагановіча—аднаго з буйнейшых дзеячоў нашай партыі, аднаго з бліжэйшых саратнікаў таварыша Сталіна—на пост кіраўніка транспарта азначае, што партыя яшчэ цясней і бліжэй бярэцца за транспарт. Ліквідаваць адставанне транспарта—не лёгкая задача. Гэта справа ўсёй партыі, усёй краіны. І падобна таму, як наша чорная металургія, як нашы новыя машынабудаўнічыя, хімічныя, электрычныя гіганты атрымалі выдатныя перамогі, будучы акружаны ўвагай і клопатамі ўсёй партыі, усёй краіны, так цяпер гэта ўвага і клопаты павінны быць накіраваны ў бок транспарта.

Гарачае прывітанне тав. Л. М. Кагановічу на новым адказным пасту! Нашы віншаванні перадавікам-чыгуначнікам, усім рабочым, інжынерам, гаспадарнікам, палітаддзельцам транспарта, атрымаўшым у асобе Л. М. Кагановіча жалезнага наркома і надзейнага кіраўніка ў барацьбе за ператварэнне транспарта ў перадавую галіну народнай гаспадаркі.

(Перадавы артыкул «Праўды»).

ПАРЫЖ, 1 сакавіка. (БЕЛТА). Увесь друк адзначае, што непасрэдна перад сустрэчай з **Саймонам Лаваль** меў доўгую гутарку з паўпрэдам СССР тав. **Пацёмкіным.** У гэтым факце друк бачыць доказ таго, што франка-советскае супрацоўніцтва з'яўляецца важнейшым фактарам еўрапейскай палітыкі і што ўдзел СССР ва ўсіх стадыях міжнародных перагавораў з'яўляецца неабходнай умовай іх поспеху.

Каментуючы рэзультаты перагавораў Лаваля з Саймонам, газета **«Пці парыз'ен»** указвае: «У Англіі пачынаюць разумець, што Советскі Саюз канчаткова ўвайшоў у кола вялікіх дзяржаў і што без яго ўдзелу нельга дасягнуць у Еўропе нічога важнага і працяглага».

Газета **«Тан»,** указваючы ў перадавым артыкуле, што англійская грамадская думка з вялікаю цікавасцю адносіцца да магчымасці паездкі Саймона ў Маскву, Варшаву, Прагу, лічыць такі візіт вельмі пажаданым. «Усім відавочна,— піша газета,— што міжнародныя праблемы, у якіх зацікаўлен Советскі Саюз, які ўвайшоў у кола вялікіх дзяржаў і зрабіўся членам Лігі нацый, не могуць быць вырашаны інакш, як толькі пры яго супрацоўніцтве, што прадбачыць неабходнасць нармальнага дыпламатычнага супрацоўніцтва з Масквой».

Вядомы журналіст **Пертынакс** у **«Эко дэ Пары»** пацвярджае, што Лаваль у перагаворах з Саймонам рашуча асуджаў усякія спробы скалечыць праект усходняга пакта з мэтай зрабіць яго больш прыймальным для Германіі, ахваченай заваявальнымі планамі. У гэтай сувязі Пертынакс падкрэслівае значэнне ўчарашняй сустрэчы Пацёмкіна з Лавалем.

СААР ПЕРАДАН ГЕРМАНІІ

ШТУРМОВЫЯ І АХОЎНЫЯ АТРАДЫ ЗАНЯЛІ СААРБРУКЕН

ПАРЫЖ, 1-га сакавіка (БЕЛТА). Як паведамляе Гавас з Саарбрукена, учора старшыня ўрадавай камісіі Саара **Нокс** перадаў уладу старшыні камітэта «трох» (камітэт па пытаннях Саара, вылучаны Лігай нацый)—**Алаізі.** Учора-ж Нокс і іншыя члены ўрадавай камісіі выехалі з Саарбрукена. Сёння ў саарбрукенскім палацы сабраліся члены камітэта «трох» і германскія прадстаўнікі. Алаізі ад імя Лігі нацый перадаў германскаму ўраду ўладу ў Саары. У Саарбрукен прыехаў Гебельс. У 3 гадзіны ночы германскія штурмовыя і ахоўныя атрады занялі горад.

Пагрозы ўрадавага камісара

БЕРЛІН, 2 сакавіка. (БЕЛТА). Газетныя калонкі германскага друку сёння амаль цалкам запоўнены манатонным апісаннем урачыстасцей з выпадку далучэння Саара да Германіі.

Цэнтрам урачыстасцей, натуральна, з'явіўся Саарбрукен, куды «нечакана» прыбыў сам **Гітлер,** які сказаў па гэтаму выпадку вялікую прамову. Гітлер скарыстаў выпадак, каб падкрэсліць неабходнасць франка-германскага зблiжэння, перспектывы якога пасля вырашэння саарскага пытання, паводле яго слоў, рашуча палепшыліся.

Апрача Гітлера, з прамовамі выступалі Гесс, Гебельс і нованазначаны ўрадавы камісар Саарскай вобласці Бюркель. Прамова Бюркеля істотна адрознівалася ад прамоў папярэдніх аратараў сваёй адкрытай выразнасцю. **Бюркель** у першы-ж дзень прыгразіў новым германскім грамадзянам усякімі карамі ў выпадку аднаўлення антыфашысцкай дзейнасці.

Японія імкнецца прыбраць к рукам Кітай

ЛОНДАН, 1 сакавіка. (БЕЛТА). Спасылаючыся на праўдзівыя крыніцы, шанхайскі карэспандэнт «Дэйлі мэйль» указвае, што японцы зрабілі нанкінскаму ўраду наступныя прапановы: 1) Кітай абавязваецца выкінуць усе антыяпонскія выпады з падручнікаў і падавіць антыяпонскі рух; 2) для развіцця рэсурсаў Кітая ствараецца нацыянальна-эканамічны совет, у які назначаюцца японскія советнікі; 3) трыста германскіх ваенных советнікаў на чале з генералам фон-Сектам павінны быць заменчаны японскімі афіцэрамі; 4) прымаюцца поўныя меры для кансалідацыі так званай «непрызнанай» японскай пазыкі; 5) Японія была-б згодна выпусціць пазыку (згодна паведамлення, размерам у 15 млн. фунтаў стэрлінгаў) для дапамогі Кітаю ў яго цяперашніх труднасцях, а таксама забяспечвае далейшую дапамогу.

далі ў 1934 годзе 3.500 каштоўных прапаноў і вынаходніцтваў, якія былі ажыццёўлены на нашых соцыялістычных прадпрыемствах і ў сельскай гаспадарцы.

Гэтыя 3.500 прапаноў з'эканомілі нашай народнай гаспадарцы 2.716.313 руб. Акрамя таго, гэтыя прапановы аблягчылі працу, палепшылі якасць прадукцыі і значна павысілі ўраджайнасць соцыялістычных палёў.

Дастаткова прывесці некалькі вынаходніцтваў, у галіне сельскай гаспадаркі, ажыццёўленых у 1934 г., каб паказаць над чым працуюць розумы перадавых калгаснікаў, вопытнікаў, рацыяналізатараў, вынаходцаў.

Калгаснік т. **Гарлачоў** (калгас **«Сталінскі прызыў»,** Мсціслаўскага раёна), вынайшоў ільнотрапальную машыну, якая механізуе апрацоўку ільну. Калгаснік тав. **Бардзілоўскі** (калгас **«Маяк комуны»,** Барысаўскага раёна), шляхам раду вопытаў, змяніў метад пасеву бульбы ў градцы, што павялічыла ўраджайнасць з 80 да 153 цнт. з гектара.

Тав. **Лук'янеў — калгаснік калгаса Імя Беларусь,** Шклоўскага раёна, вынайшоў ільноперабільную машыну, якая ў бліжэйшы час будзе пушчана ў эксплаатацыю.

Тав. **Казачэнка Тацяна,** брыгадзір **соўгаса «Брылево»** (Гомель) механізавала паліўку парнікоў, што арыентыровачна дасць у 1935 г. 5.000 руб. эканоміі.

Пад кіраўніцтвам геніяльнага правадыра партыі і прыгоўных усяго свету — таварыша **СТАЛІНА** нашы калгасы становяцца большэвіцкімі, а калгаснікі заможнымі. Праводзячы ленінска-сталінскую палітыку аб'яднання мільёнаў дробных і драбнейшых сялянскіх гаспадарак у буйныя калгасныя гаспадаркі соцыялістычнага тыпу, партыя паспяхова перабудоўвае сельскую гаспадарку на аснове навукі і тэхнікі.

Наша сельская гаспадарка ўзброчулых, уважлівых адносін да вынаходца і рэалізацыі яго вынаходніцтва, якіх патрабуе партыя. Праўленне калгаса **«Беларусь»** (Шклоўскі раён), напрыклад, замест дапамогі вынаходцу **т. Лук'янаву,** вынайшоўшаму ільномалатарню, адмовіла яму нават... у водпуску дошак для гэтай мэты.

Студэнт Горацкага інстытута тав. **Перушкін** не мог ажыццявіць свайго вынаходніцтва — вядро-малакомер па той прычыне, што мясновыя арганізацыі адмовіліся адпусціць патрабуемыя матэрыялы. Толькі пасля ўмяшальніцтва Наркамзема, вынаходніцтва тав. Перушкіна было ажыццёўлена.

Такія факты не адзінкавы. Неабходна павесці самую рашучую барацьбу з бюракратычна-чыноўніцкімі адносінамі да вынаходніцтва, да рэалізацыі каштоўнейшых прапаноў калгаснікаў і рабочых соўгасаў.

Перыяд падрыхтоўкі да ўсебеларускага злёту адзначан вялікім ажыўленнем вынаходніцкай справы. Так, напрыклад, за студзень і люты ў соўгасах, калгасах і МТС БССР сабрана 268 рацыяналізатарскіх прапаноў, частка з якіх ужо рэалізавана. Арганізавана 67 новых ячэек таварыства вынаходцаў, аб'ядноўшыя звыш 1000 чалавек. Цяпер у БССР працуюць 122 ячэйкі вынаходцаў.

Задача партыйных, советскіх і профсаюзных арганізацый — узяцца за далейшае вышукванне і выпрошчванне талентлівых людзей з асяродзішча рабочых соўгасаў, з асяродзішча калгаснікаў.

Злёт вынаходцаў і рацыяналізатараў павінен пакласці аснову далейшага сістэматычнага разварота масавага вынаходніцтва, рацыяналізацыі ў сельскай гаспадарцы.

Хата-лабараторыя павінна стаць ачагом ажыццяўлення і ўкаранення лепшых вопытаў работы, цэнтрам вынаходніцкай і рацыяналізатарскай мыслі.

КАРАНЕЎСКІ, ГЛОЗМАН.

Міжнародны шахматны турнір

Адзінаццаты тур

11-ты тур багат быў радам цікавых сустрэч. К перапынку было закончана 7 партый.

Першыя поўачка атрымала ўчора **Вера Менчык,** іграўшая чорнымі супроць **Багатырчука.**

Румін, іграючы супроць чэмпіёна Югаславіі **Пірца,** ужо ў дэбюце падрыхтаваў контратаку ў цэнтры, стварыў складанае становішча, у якім Пірц не здолеў разабрацца. На 29-м ходзе Пірц здаўся.

Энергічна правёў партыю чэмпіён Швэцыі **Штольберг** (чорныя) супроць **Гогпідзе.** Штольберг бліскуча скарыстаў сваю пазіцыйную перавагу і хутка фарсіраваў перамогу.

Хутка закончылі партыю **Рагозін — Батвінік.** У дэбюце (французская партыя) Рагозін страціў дзве пешкі і адразу-ж папаў у пройгрышнае становішча. З двума лішнімі пешкамі Батвінік лёгка дабіўся перамогі.

У партыі **Флор — Рабіновіч** чорным у пачатку ўдалося заняць моцную пазіцыю ў цэнтры. Дакладнай ігрой Флор здолеў абясшкодзіць усе пагрозы чорных і фарсіраваў выйгрыш.

Партыя **Чэхавер — Капабланка** адкладзена.

***

Пасля 11 тура **Батвінік мае 9 ачкоў і адну адкладзеную партыю,** Флор — 8,5 ачкоў, Левенфіш — 7 ачкоў і адну адкладзеную, Ласкер — 6,5 ачкоў і адну адкладзеную, Шпільман — 6 ачкоў, Капабланка — 5,5 ачкоў і 3 адкладзеныя партыі, Румін — 5,5 ачкоў і адну адкладзеную партыю, Рабіновіч, Рамаўскі і Ліліенталь — па 5,5 ачкоў, Рагозін — 5 ачкоў і адну адкладзеную партыю.

Дванаццаты тур

У 12 туры было некалькі цікавых гросмайстарскіх сустрэч: Капабланка—Ліліенталь, Шпільман — Флор, Батвінік—Пірц. Усе гэтыя тры партыі закончыліся ўнічыю.

Яшчэ адно паражэнне пацярпеў учора чэмпіён Масквы Румін, які іграў белымі супроць Кана.

III УСЕБЕЛАРУСКІ З'ЕЗД РАБСЕЛЬКОРАЎ

Спрэчкі па дакладу тав. КОНІКА

НА ТРЫБУНЕ З'ЕЗДА

ЛЕПСКІ — намеснік рэдактара «Красноармейской правды».

КРАСОЎСКІ П. Т. —старшыня калгаса «Ленінец», Сіроцінскага раёна.

ПІРОЖНІКАЎ М. А. — рэдактар рэспубліканскай газеты воднага транспарта «Беларускі Фарватэр».

ПАДНЯЦЬ ПІЛЬНАСЦЬ РАБКОРА

Прамова тав. ВАВУЛА, рабкора Аршанскага паравознага дэпо

На XVII з'ездзе партыі таварыш **Сталін** падкрэсліў неабходнасць мабілізацыі ўсіх сіл транспартнікаў на большэвіцкую арганізацыю работы чыгункі. На VII з'ездзе советаў гэтаму пытанню таксама многа ўвагі аддаў тав. **Молатаў.** Рабочыя Аршанскага дэпо, ажыццяўляючы рашэнні XVII з'езда партыі, указанні нашага правадыра таварыша **Сталіна,** энергічна ўзяліся за паляпшэнне работы і дабіліся раду поспехаў. Ва ўсесаюзным спаборніцтве транспарта Аршанскае дэпо атрымала ганаровую ўзнагароду—мрамарную дошку. Але мы маем усе магчымасці працаваць лепш і ліквідаваць тыя асобныя абураючыя факты, якія ў нас яшчэ ёсць.

Нядаўна ў нас быў такі выпадак: машыніст, заняты на манеўрах, пакінуў паравоз на свайго памочніка, а сам пашоў дамоў. Тое, што зрабіў машыніст, з'яўляецца грубым парушэннем працоўнай дысцыпліны; гэта магло пацягнуць за сабой аварыю. Рабкоры напісалі аб гэтым у штодзенку. Грамадскасць дэпо падтрымала выступленне рабкораў і над вінаватым быў наладжан таварыскі вытворчы суд. Гэта мерапрыемства спрыяла павышэнню працоўнай дысцыпліны ў дэпо.

Друк у нашым дэпо вядзе вялікую работу па перавыхаванню людзей. Нядаўна адзін рабкор убачыў у свайго таварыша брудны інструмент і напісаў аб гэтым у газету. Заметка дапамагла. Калі 12-га лютага быў праведзен агляд вынікаў 6-месячнага спаборніцтва, выявілася, што ў гэтага-ж рабочага інструмент быў у лепшым становішчы, чым у другіх. Вось паказальнік таго, як наш друк дапамагае перавыхаванню людзей.

Аршанскае паравознае дэпо налічвае 118 актыўных рабкораў, выходзіць 13 насценных газет, але штодзенак толькі адна. Гэта наш вялікі недахоп. Значную дапамогу друку дэпо аказвае раённая палітаддзельская газета. Па ініцыятыве палітаддзельскай газеты быў праведзен пяцідзённы семінар для рабкораў транспарта. Гэта памагло нам лепш ставіць пытанні ў насценгазетах.

Трэба адзначыць, што ў нас пасобныя ўчасткі не маюць рабкораў, напрыклад, у аддзеле рабочага снабжэння. Мы часта пішам аб дрэнным снабжэнні, аб дрэннай рабоце сталоўкі. Але там мы рабкораў не маем. Перад друкам дэпо стаіць баявая задача—арганізаваць актывістаў, узяць пад грамадскі рабкораўскі кантроль работу ўсіх вытворчых участкаў, у тым ліку і ўчастак рабочага снабжэння.

Наш з'езд дае рабселькорам велізарную задачу. Ён нас натхняе яшчэ энергічней працаваць, яшчэ энергічней ажыццяўляць справу партыі **Леніна-Сталіна. (Апладысменты).**

ПАЛІТАДДЗЕЛ—МОЦНЫ КІРАЎНІК НІЗАВОГА ДРУКУ

Прамова тав. ЛАПІЦКАЙ, дэлегаткі соўгаса „Боркі Бялевічы“

Работа друку нашага соўгаса перш за ўсё была накіравана на барацьбу з адыходам маладняка. Нарком зерневых і жывёлагадоўчых соўгасаў тав. Калмановіч указваў, што наш Менскі жывёлагадоўчы трэст стаіць пасля Чэлябінскага трэста на другім месцы. Але мы на гэтым супакойвацца не можам, бо ў нас яшчэ ёсць многа недахопаў. Да такіх не-

Наш друк вядзе барацьбу за стварэнне культурна - бытавых умоў для свінароў. У мінулым годзе наш соўгас не меў адпаведнага інтэрната для рабочай моладзі. У гэтым годзе пабудаваны 4 добрыя, абсталяваныя мэбляй пакоі для свінароў.

Селькоры соўгаса высунулі пытанне аб стварэнні культурных умоў для вучобы і адпачынку ра-

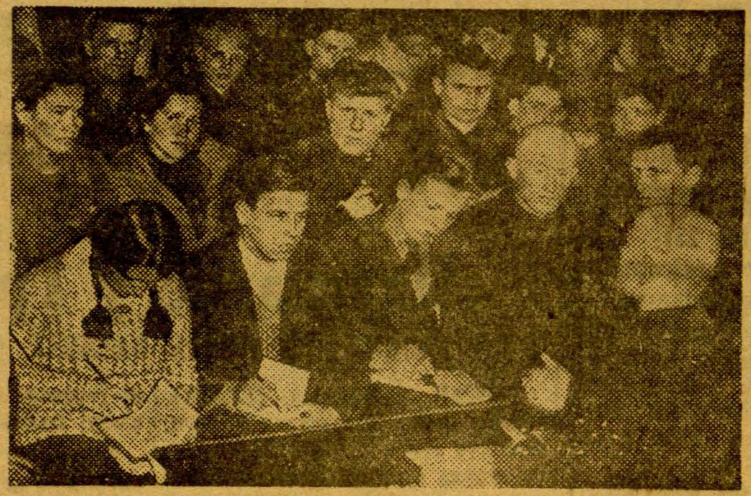

Заняткі семінара дэлегатаў III усебеларускага з'езда рабселькораў.

СПАЛУЧЫЦЬ ПРАКТЫКУ З НАВУКАЙ

Прывітальная прамова неадменнага сакратара Акадэміі Навук БССР тав. ЧУДЗЕНКА

Таварышы! Дазвольце мне ад імя Беларускай Акадэміі Навук і ўсяго калектыва навуковых работнікаў перадаць вам большэвіцкае прывітанне! **(Апладысменты).**

Як і на ўсіх франтах нашага соцыялістычнага будаўніцтва, навука ў Совецкім Саюзе і, у прыватнасці, у БССР мае буйнейшыя дасягненні. Гэтыя дасягненні мы зараз укараняем і павінны ўкараняць у практыку нашай штодзеннай работы. У сувязі з гэтым перад рабселькорамі стаіць задача — быць вопытнікамі, укараняць нашы навуковыя дасягненні ў нашу народную гаспадарку. Асобнае месца ў гэтай справе павінна заняць навуковая работа ў галіне арганізацыі соцыялістычнай жывёлагадоўлі, у галіне вырашэння праблемы жывёлагадоўлі.

Не гледзячы на тое, што ў 1934 г. БССР дабілася значнага зруху ў павелічэнні пагалоўя стада, аднак у гэтай справе мы яшчэ маем сур'ёзнейшыя недахопы.

Таму перад селькорамі высоўваецца задача — прыкаваць увагу калгаснікаў да пытанняў паляпшэння пароды жывёлы, правілы, не гаворачы ўжо аб тым, што яшчэ слаба прымяняюцца навейшыя дасягненні навукі ў галіне гадоўлі жывёлы.

Вялікае месца адводзіцца селькорам і ў барацьбе з эпізоатыямі. Перш за ўсё трэба прыкаваць увагу калгаснікаў да самых элементарных правіл санітарнага догляду жывёлы. Не менш важнае значэнне мае і арганізацыя кармовай базы. Трэба правільна арганізаваць лугавую і пасбішчную гаспадарку. Магчымасці ў нас выключна вялікія.

Калі рабселькоры возьмуцца за гэту справу, мы створым новыя буйныя крыніцы кармовай базы.

Калі прыгледзецца к таму, што робіцца ў нас у справе арганізацыі жывёлагадоўлі, то ўбачым, што рад недахопаў выцякаюць з дрэннай пастаноўкі работы. Прывяду адзін факт. У Масьоўскай вобласці ў адным з калгасаў на працягу трох гадоў быў безупынны падзеж маладняка — цялят. Але калі быў выяўлен класавы твар работнікаў фермы, то аказалася, што гэты адказнейшы ўчастак работы даверылі палалісі. Давялі было зняць яе

АПЕРАТЫЎНАСЦЬ НАСЦЕННАЙ ГАЗЕТЫ

Прамова т. ШАМЕЦЬКА, селькора Дзяржынскага раёна

Таварышы, ад імя 300 рабселькораў Дзяржынскага раёна перадаю з'езду палкае прывітанне.

Я працую ў калгасе «Ўдарнік прамысловасці» Дабрынеўскага сельсовета. Наша газета называецца «Калгаснік» і выходзіць два разы ў месяц. Апрача гэтай газеты ў нас выходзяць штодзёнкі «Падзатыльнік» і «Падштурхнік».

«Падзатыльнік» дае карыкатуры на тых, якія дрэнна працуюць. «Падштурхнік» мы выпускаем у перыяд правядзення гаспадарча-палітычных кампаній. Гэта газета хутка рэагуе на ўсе факты — здараецца, напрыклад, факт да паўдня, а пасля паўдня ён вядомы ўсім. Зімою мы вывешваем газету ў чырвоным кутку, у часе сяўбы і ўборкі — на полі, па брыгадах. Вакол газеты мы згуртавалі лепшых калгаснікаў, дабіліся таго, што газета стала масавай. Я хачу перадаць некаторы вопыт работы нашай газеты.

Рэдкалегія складаецца з 5 чалавек. Перш чым выпускаць газету, мы складаем план. Выпускаецца, напрыклад, нумар, прысвечаны падрыхтоўцы да веснавой сяўбы. Члены рэдкалегіі даручаюць селькорам праверыць, ці вывезен гной, ці адрамантован інвентар, у якім становішчы знаходзіцца насенне. Потым рэдкалегія абмяркоўвае, якія матэрыялы трэба прапусціць і якія нельга даць у газету. У нас ёсць мастакі, якія афармляюць выпушчаныя нумары.

Наша газета зараз асаблівую ўвагу звараче на падрыхтоўку да сяўбы. У газеце выступалі брыгадзіры, расказвалі, як яны падрыхтаваліся. А падрыхтоўка праведзена ў нас добра — збруя адрамантавана, насенне засыпана і ачышчана. Коні — вышэй сярэдняй упітанасці.

Наша газета падхапіла пачын «Крестьянской газеты» аб арганізацыі так званых культывізаваных участкаў. Калгаснікі адбіраюць лепшае зярно, для таго, каб засеяць асобныя ўчасткі і зняць з іх высокагатунковае насенне. Немалую ўвагу аддае газета жывёлагадоўлі.

Мы дабіліся таго, што калі выпускаецца нумар газеты, то вакол яе ствараецца чарга калгаснікаў, каб хутчэй прачытаць яго. Асабліва ўплыў робяць карыкатуры. Ёсць рад фактаў, калі калгаснікі, якіх прабіралі ў карыкатурах, сталі працаваць значна лепш. Калгаснік Раманаў быў у нас адным з самых «актыўных лодыраў». Газета паставіла сваёй задачай — ва што-б там ні стала перавыхаваць яго. Ён быў, так сказаць, «чэмпіёнам» у газеце, не было ні аднаго нумара, у якім-бы аб ім не пісалі. Зараз ён адзін з лепшых калгаснікаў, прэміраван граматай ударніка.

Рэдакцыя раённай газеты аказала нам вялікую дапамогу. Да нас прыязджалі работнікі рэдакцыі, паказвалі, як трэба працаваць, як зрабіць газету цікавай і масавай. За добрую работу наш калгас атрымаў пераходны сцяг райкома і РВК.

СЕЛЬКОРЫ— У ПЕРШЫХ РАДАХ БАРАЦЬБІТОЎ ЗА СЯУБУ

Прамова т. КРАСОЎСКАГА, селькора калгаса „XII Кастрычнік“, Быхаўскага раёна

Наш калгас арганізаваўся ў вёсцы Зарэчча, Глускага сельсовета. Вёска налічвала 36 гаспадарак, з якіх палова не мела кароў і коней. Цяпер у нашым калгасе 210 галоў рагатай жывёлы, 78 коней. Мы таксама маем многа сельска- выкрылі класава-варожыя элементы і дабіліся іх выгнання з калгаса.

Зараз, у сувязі са з'ездам рабселькораў, мы правялі перавыбары рэдкалегіі, выбралі рэдактарам

НА ТРЫБУНЕ З'ЕЗДА

ПРУСАКОВА Е. К. — заг. бюро скаргаў упаўнаважанага камісіі Совецкага Кантролю па БССР.

СТОЛІН Е. Л. — рэдактар бабруйскай раённай газеты «Комуніст».

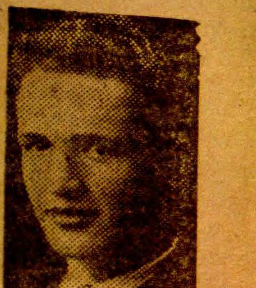

ВАВУЛА — рабкор Аршанскага паравознага дэпо

ШАМЕЦЬКА В. Н. — рэдактар насцен газеты калгаса «Ўдарнік прамысловасці», Дзяржынскага раёна.

дахопаў можна аднесці падрыхтоўку жывёлы да зімоўкі і праўдзенне самой зімоўкі. Друк соўгаса ўзяў пад асобны нагляд гэты ўчастак і дабіўся знішчэння многіх недахопаў. Калі ў мінулым годзе наш соўгас не меў добра ацепленых свінарнікаў, калі ў мінулым годзе мы мелі вельмі нізкую тэмпературу ў нашых свінарніках, якая спрыяла знішчэнню маладняка, то ў гэтым годзе ў свінарніках нармальная тэмпература. Селькоры паставілі пытанне аб ацяпленні сцен і столі, паставілі печкі.

□ □

умоў для вучобы і адпачынку рабочых соўгаса. Па нашай ініцыятыве быў пабудован добра абсталяваны клуб і зоатэхнічны габінет, дзе праводзяцца занятки з свінаркамі.

Наш палітаддзел увёў у практыку спецыяльную палітгадзіну. У вызначаны тэрмін, у часе абедзенага перапынку рабочыя знаёмяцца з жыццём нашай краіны і падзеямі за мяжой. Друк соўгаса дапамагае палітаддзелу арганізоўваць і праводзіць палітгадзіну. **(Апладысменты).**

сунуць справу метызацыі, выяўляць і назіраць рэкардыстаў, г. зн. адбіраць лепшае, што мы маем у нашым пагалоўі.

Да гэтага часу мы маем значны падзеж маладняка. За 1934 год падзеж маладняка буйнай рагатай жывёлы складаў у БССР 10 проц. Рад доследаў паказвае, што падзеж маладняка адбываецца галоўным чынам з-за агіднага догляду, з-за недастатковай увагі да маладняка, з-за таго, што не прымяняюцца самыя элементарныя зоатэхнічныя і ветэрынарныя

з работы, як падзеж маладняка зараз-жа спыніўся. Гэта сведчыць аб неабходнасці ўзмацнення класавай пільнасці, аб неабходнасці правільна арганізаваць працу, кантраляваць, хто і як працуе.

Пры актыўнай рабоце рабселькораў, пры спалучэнні практыкі з навукай, пад кіраўніцтвам нашай комуністычнай партыі, пад кіраўніцтвам нашага геніяльнейшага правадыра таварыша **Сталіна** мы праблему жывёлагадоўлі вырашым у найкарацейшы тэрмін. **(Апладысменты).**

гаспадарчых машын.

Наша насценная газета ўзнікла ў 1929 годзе, калі толькі арганізаваўся калгас. Мы праз насценгазету выкрывалі ворагаў калектывізацыі. Насценгазета ўвесь час вяла барацьбу за добраякасную сяўбу, за своечасовую ўборку без страт. Наш калгас ідзе ўперадзе ва ўсім сельсовеце па выкананню гаспадарчых кампаній.

У 1931 годзе класавы вораг падпаліў калгасны свіран. У насценгазеце і праз раённы друк мы давыя рады. **(Апладысменты).**

здольнага калгасніка, члена ЦВК БССР. Наша насценгазета з'яўляецца цяпер лепшай у Быхаўскім раёне.

У нас ёсць яшчэ недахопы: не наладжана селькораўская вучоба, насценгазета не дабілася хуткага рэагавання на свае заметкі. Гэтыя недахопы мы выправім.

Ад імя селькораў Быхаўшчыны запэўняю, што мы зробім ўсё, каб да тэрміну скончыць веснавую сяўбу, дабіцца высокага ўраджаю, і вывесці Быхаўскі раён у пера-

СІНЕЛЬНІКАЎ С. І. — рэдактар Віцебскай чыгуначнай газеты

□ □

СТАЛІНСКІ СТАТУТ—КЛЮЧ ДА ПЕРАМОГ

□ □ □

Прамова наркома земляробства БССР тав. БЕНЕКА на III усебеларускім з'ездзе рабселькораў

□ □ □ □ □ □

Узброеныя рашэннямі VII усесаюзнага з'езда советаў і II усесаюзнага з'езда калгаснікаў-ударнікаў мы ўступаем у 1935 сельска-гаспадарчы год з выключнымі магчымасцямі, якія дапамогуць нам дабіцца небывалага ўраджаю. Для таго, каб мець найбольш высокі ўраджай, неабходна працаваць не толькі тады, калі трэба ўжо выйсці на поле. Каб атрымаць такі ўраджай, трэба пачаць работу за многа месяцаў раней.

Як мы да гэтай справы падыйшлі, як мы гэту работу праводзім? На гэтым неабходна спыніцца іменна на з'ездзе рабселькораў таму, што пяро нашага рабселькора, пяро нашага большэвіцкага друку з'яўляецца найбольш магутнай зброяй, найбольш магутным сродкам, які, з аднаго боку, уздзейнічае на тых, хто недастаткова хутка ўсвойвае рашэнні партыі і ўрада, недастаткова хутка і энергічна праводзіць іх у жыццё, а з другога боку паднімае і паказвае ўсім працоўным нашага Совецкага Саюза, усім рабочым і сялянам тых герояў, тых ударнікаў, якія сапраўды па-большэвіцку змагаюцца за хутчэйшае праўдзенне ў жыццё ўсіх указанняў партыі і ўрада.

Няма больш моцнага сродку, чым наш большэвіцкі друк.

Чаму гэта так, таварышы? Таму, што наш друк, наш большэвіцкі, совецкі друк, у адрозненне ад прадажнага буржуазнага друку, робіцца мільёнамі, чытаецца мільёнамі і дзесяткамі мільёнаў працоўных. Нідзе ў свеце ні ў адной дзяржаве няма такой велізарнай арміі, якая налічвае сотні тысяч арганізаваных карэспандэнтаў — рабочых і сялян, чырвонаармейцаў, піонераў, комсамольцаў і т. д., якая арганізуе масы, жыве з гэтымі масамі, непасрэдна з імі практычна ўдзельнічае ў стварэнні новага соцыялістычнага жыцця.

І калі я выступаю перад вамі аб задачах пасеўнай 1935 г., то я маю на мэце, што ўсё тое каштоўнае, што ёсць у нашым друку, уся сіла нашага рабселькораўскага пяра будзе накіравана на тое, каб у гэтым годзе наша пасеўная кампанія як ніколі была арганізавана і як ніколі была праведзена падрыхтоўка да вясны.

ГАЛОЎНАЕ—ЯКАСЦЬ РАБОТЫ.

У гэтым годзе мы маем іншае становішча, чым у мінулым годзе. У гэтым годзе мы, як відаць, будзем змагацца не столькі за тэмпы (к тэмпам у асноўным нашы калгасы і соўгасы прывучыліся, нам прыдзецца мала агітаваць за гэта), колькі за якасць сяўбы. **Трэба будзе ўсе нашы сілы, усе нашы сродкі, усю нашу большэвіцкую энергію накіраваць на якасць сяўбы ў гэтым годзе.**

А што гэта значыць? Гэта значыць не толькі нават добра пасеяць. Для гэтага трэба мець яшчэ добрае насенне. А як мы падрыхтавалі насенне? Я прывяду вам некалькі лічбаў: па засыпцы насення зернавых мы выканалі план на 120,5 проц. Гэта добра. Гэта рэзультат работы пад кіраўніцтвам нашага ЦК пад кіраўніцтвам лепшага з большэвікоў тав. **Гікало. (Апладысменты).**

Гэтага мы дабіліся. Але, таварышы, гэтага мала. Калі мы паглядзім на якасць, то аказваецца, што ў нас прачышчана зернавых толькі 78—79 проц. Па ільну прачышчана толькі 77 проц. насення, па каноплях — толькі 80 проц. Найбольш адсталі Старыя Дарогі, дзе ачышчана толькі 49 проц. насення, у Мазыры — толькі 57 проц., у Нароўлі — толькі 33 проц. Ад таварышоў з Нароўлі мы можам патрабаваць больш, бо Нароўля атрымала многа ад нашай партыі, ад нашага ўрада і насеннем, і машынамі, і людзьмі, і хлебам.

Але, судзячы па прызнаках па таму, што паведамлялася ў «Праўдзе», вясна наступіць у гэтым годзе раней. У Нароўлі, як і ў радзе другіх раёнаў, аб гэтым забываюць.

Далей — абмен насення. Мы дабіваемся гэтай аперацыяй таго, каб калгасы мелі добрае насенне. Па міжкалгаснаму абмену план выканан толькі на 78 проц. Нам устаноўлен тэрмін для ўсяго абмену насення да 15 сакавіка. Люты—ужо на зыходзе, а рад раёнаў не пачаў праводзіць абмену. Гэта работа можа быць сарвана, калі не будуць прыняты меры. Рабселькоры павінны неадкладна ўзяцца за гэту справу, моцна дапамагчы.

Гной па БССР вывезен толькі на 20 проц. плана, а што датычыць другіх шматлікіх рэсурсаў, як попел, торф, вапна і інш., то гэта справа прасоўваецца вельмі дрэнна. Прытым некаторыя раёны тыя-ж Старыя Дарогі, тая-ж Нароўля, тое-ж Мсціслаўе вельмі туга выкарыстоўваюць мясцовыя рэсурсы. Гэтыя раёны, па сутнасці нават не пачалі вывозіць гной. Яны думаюць, што гэта можна будзе зрабіць тады, калі прыгрэе сонца.

І, нарэшце, падрыхтоўка інвентару. Сёння мы павінны былі-б гаварыць аб тым, што ў нас рамонтная кампанія па сутнасці закончана. Гэтага мы сёння сказаць не можам. Гэта справа ў асноўным па большасці раёнаў, ідзе ў гэтым годзе лепш, але ёсць рад раёнаў, якія недапушчальна адстаюць. Па рамонту трактароў план выканан на 87 проц. Між тым па рашэнню ЦК мы павінны былі закончыць рамонт к 1 сакавіка.

Зараз ідзе ўзмоцненая работа па праверцы якасці рамонту трактароў. Ні адзін трактар не будзе выпушчан без праверкі спецыяльнай камісіяй, або спецыяльнымі работнікамі, пасланымі Наркамземам — асобамі зусім праверанымі. Так што ў гэтым годзе якасць рамонту павінна быць яшчэ лепшая, чым у мінулым годзе, хоць і ў мінулым годзе гэтыя работы былі праведзены нядрэнна. Масавых прастояў у нас не было, і таму 1934 год па рабоце трактароў даў нам у значнай частцы МТС, прыкладна, у два разы большую нагрузку карыснай работы на трактар, чым гэта было ў 1933 г.

Мы паставілі перад сабой задачу, прынамсі павялічыць яшчэ на палову, а магчыма і на 75 проц. тую нагрузку, якую мы мелі ў прайшоўшым годзе. За гэту справу трэба будзе моцна біцца нашым трактарыстам, механізатарам сельскай гаспадаркі. Тут патрабуецца дапамога рабселькораў. Патрабуецца заглянуць у майстэрню, гараж, брыгаду, праверыць не толькі як падрыхтаваны да выхаду ў поле трактары, але і прычэпныя прылады.

УВАГА — КАНЮ.

Мы многа гаворым аб кані, гаворым літаральна на кожным пасяджэнні, на кожным з'ездзе, на кожнай нарадзе. Няма такога нумара газеты, дзе-б не гаварылі аб кані, а ўсё-ж, як гэта не дзіўна, у нас у Беларусі прадаўжаецца змяншэнне конскага пагалоўя. Паводле апошняга перапісу, мы яшчэ поўных даных не маем — на 1 студзеня 1935 г. мы маем паніжэнне конскага пагалоўя, прыкладна, на 7 проц. Гэта пры агульным росце рагатай жывёлы і свіней. Хіба можна працаваць з поспехам калі ў Смалявічах 38 проц. коней непрацаздольны? Хіба можна цярпець такое кіраўніцтва райземаддзела, райвыканкома (дый раённае партыйнае кіраўніцтва таксама не вельмі клапоціцца аб кані), якое дапускае кулацкую «работу», падзеж конскага пагалоўя? Хіба можна прайсці міма такога факта, як сотні абортаў конематак у радзе раёнаў — Капыльскім, Слуцкім, Стара-Дарожскім і інш.?

ЦК КП(б)Б ужо сурова папярэдзіў кіраўніцтва гэтых раёнаў, але пакуль што асабліва энергічнай работы па захоўванню каня не бачым.

У радзе абласцей вельмі шырока разгорнута шэфства піонераў над канём. У нас ёсць шэфства комсамола над канём. І трэба сказаць, што комсамол дапамагае вельмі ўзмоцнена, але ўсё такі далёка недастаткова. А ў нашым асяроддзі ёсць многа рабкораў, селькораў-комсамольцаў. Ім трэба звярнуць асаблівую ўвагу на каня. Трэба будзе арганізаваць у вёсцы шэфства піонераў над канём. Трэба, каб кожны піонер, а ў нас піонераў многа, узяў шэфства над канём, каб кожны піонер узяў на сябе задачу выгадаваць жарабё. У свой час ва Ушацкім раёне піонеры, арганізавалі шэфства над канём. І пры ўсіх дрэнных умовах раёна, які з'яўляецца адстаючым, піонеры калгасаў дабіліся нядрэнных рэзультатаў. Трэба, каб за гэту задачу ўзяўся раённы і цэнтральны друк. Гэта вельмі дапаможа і нашай пасеўнай кампаніі і адначасова пакладзе моцны пачатак гадоўлі добрых коней, павелічэнню конскага пагалоўя і тым самым мы акажам вялікую дапамогу ўмацаванню абароназдольнасці нашай краіны.

СТАТУТ СЕЛЬГАСАРЦЕЛІ — БАЯВАЯ ПРАГРАМА ДЗЕЯННЯ.

Рашэнні VII з'езда советаў і 2-га з'езда калгаснікаў-ударнікаў, на якім быў прынят прыкладны сталінскі статут сельскагаспадарчай арцелі, маюць выключна вялікае значэнне для ўсяго гаспадарчага, культурнага і палітычнага жыцця нашай краіны.

Гэтаму статуту, давядзенню яго да самых шырокіх мас калгаснікаў трэба аддаць максімум увагі. Яго прапрацоўка дасць магчымасць кожнаму калгасніку ўсвядоміць усю сутнасць яго задач, навучыць прымяняць яго ў кожным канкрэтным выпадку.

На аснове сталінскага статута трэба ў гэтым годзе правесці пасеўную кампанію такім чынам, каб яна забяспечыла небывала высокі ўраджай, каб забяспечыла нашу растучую жывёлагадоўлю кармамі ў дастатковай ступені.

Нам трэба дабіцца поўнага выканання кожным дваром, кожным калгасам, кожным соўгасам дзяржаўнага плана жывёлагадоўлі. Ён таксама абавязковы, як абавязковы план пасеўнай. І, нарэшце, таварышы, нам трэба дабіцца таго, каб у гэтым годзе зрабіць карэнны пералом ва ўзняцці ўраджайнасці ільну. Трэба дабіцца, каб у гэтым годзе ўчасткі пад лён падбіраліся работнікамі райза і МТС, каб у гэтай справе прымалі ўдзел рабселькоры, каб у кожным калгасе старшыня загадзя наметціў участак. Прычым, як правіла, ні ў якім выпадку нельга дапускаць пасеву ільну па веснавому ворыву, а толькі па зяблеву. Трэба, каб былі лепшыя папярэднікі, згодна аграправіл. Каб участкі былі намечаны пад асабістую адказнасць старшыні, з удзелам работнікаў МТС, райземаддзела, райза, трэба мабілізаваць на гэту справу ўсіх, ведаючых сельскую гаспадарку ў раёне, каб у гэтым годзе мы сапраўды далі лепшы лён.

Я спецыяльна спыніўся на ільне, бо лён — гэта тая культура, па якой правяраецца рост нашай сельскай гаспадаркі.

Вось тыя асноўныя задачы, за якія мы будзем біцца, на вырашэнне якіх мы павінны арганізаваць усё калгаснае сялянства, усе сілы і энергію, усю армію рабселькораў.

На аснове сталінскага статуту мы павінны дабіцца ўзняцця ўраджайнасці нашых палёў. І тады мы выканаем заданне тав. **Гікало** аб тым, што БССР павінна стаць ордэнаноснай рэспублікай.

Калі мы ўсе разам возьмемся за выкананне гэтага задання лепшага большэвіка, кіраўніка нашай КП(б)Б, то безумоўна мы даб'емся лепшых рэзультатаў у рабоце. **(Апладысменты).**

Пад кіраўніцтвам нашага вялікага Сталіна, пад кіраўніцтвам нашага Цэнтральнага Камітэта партыі мы Беларусь зробім перадавой рэспублікай у нашым Совецкім Саюзе. **(Апладысменты).**

Чырвоная кніга

імя XI Усебеларускага з'езда советаў

ПАСТАНОВАЙ ПРЭЗІДЫУМА ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТА БССР

За ўзорныя паказальнікі работы, поспехі ў правядзенні палітычна-гаспадарчых кампаній, выкананне плана соцыялістычнага будаўніцтва, занесены ў чырвоную кнігу імя XI усебеларускага з'езда советаў наступныя прадпрыемствы:

Чырвонасцяжны завод імя Варашылава (Менск)—за датэрміновае выкананне гадавой вытворчай праграмы 1934 г., зніжэнне сабекошту прадукцыі на 13,4 проц., вялікую работу па палепшэнню культурна-бытавых умоў рабочых, значныя поспехі ў шэфстве над Грычанскім сельсоветам і школай, велізарную работу па ўмацаванню абароназдольнасці краіны.

Магілеўская шаўковая фабрыка — за датэрміновае (27 лістапада 1934 г.) выкананне гадавой вытворчай праграмы і перавыкананне яе да канца 1934 года на 12,4 проц., павышэнне якасці прадукцыі, амаль поўную ліквідацыю прагулаў (0,01 проц.), змяншэнне цякучасці рабочай сілы, ахоп ударніцтвам 92 проц. рабочых, добрую арганізацыю масавай работы, значныя поспехі ў галіне разгортвання тэхвучобы, вялікія поспехі ў палепшэнні дабрабыту рабочых.

Завод «Пролетарый» імя С. М. Кірава (Гомель) — за датэрміновае (15 лістапада 1934 г.) выкананне гадавой вытворчай праграмы, ахоп рабочых тэхвучобай, разгортванне шэфскай работы, асваенне выпуску новых машын, зніжэнне браку, добрую работу па ўмацаванню абароназдольнасці Совецкай краіны.

Акулярная фабрыка (Віцебск) — за датэрміновае (14 лістапада 1934 г.) выкананне гадавой праграмы, значнае зніжэнне сабекошту прадукцыі, ахоп 87 проц. усіх рабочых тэхвучобай, разгортванне ўзаемнага шэфства з панчошнай фабрыкай, 100-процантную яўку рабочых на перавыбары горсовета.

Завод «Чырвоны металіст» імя С. М. Кірава (Віцебск) —за датэрміновае (6 снежня 1934 г.) выкананне гадавой праграмы, зніжэнне сабекошту прадукцыі, асваенне выпуску новых варштатаў, узняцце тэхвучобы, акуратнае правядзенне вытворчага паходу імя XI усебеларускага і VII усесаюзнага з'ездаў советаў, добры ўдзел дэпутацкай групы завода ў рабоце горсовета.

Запалкавая фабрыка «Пролетарская перамога» (Барысаў) — за датэрміновае (24 лістапада 1934 г.) выкананне вытворчай гадавой праграмы, рэзкае зніжэнне браку, сабекошту прадукцыі і прастояў, добрую тэхвучобу, палепшэнне дабрабыту рабочых, прывядзенне ў культурны выгляд фабрыкі, азеляненне цэхаў.

КАЛГАСЫ

Калгас «Фальле» (Менскі раён)—за перавыкананне плана ўкамплектавання жывёлай МТФ, добры догляд жывёлы, падрыхтоўку да зімы, укамплектаванне СТКФ на 145 проц., амаль поўную ліквідацыю адыходу маладняка (з 158 парасят загінула 1), увядзенне здзельшчыны, добрую арганізацыю працы.

Калгас «Чырвоны працаўнік» (Прыборскі сельсовет, Гомельскага раёна)—за значныя поспехі ў галіне развіцця жывёлагадоўлі, перавыкананне планаў па ўкамплектаванню МТФ пагалоўем, злучнай кампаніі, захаванне маладняка, выкананне абавязацельстваў перад дзяржавай, вялікую работу па палепшэнню сенажацей, падрыхтоўку памяшкання для жывёлы да зімы.

Свіна-таварная ферма калгаса імя Чарвякова (Каз'янскі сельсовет, Сіроцінскага раёна)— за перавыкананне планаў па ўкамплектаванню фермы пагалоўем, па захаванню маладняка, па ... масапастаўках, за забеспячэнне жывёлы цёп-

Усебеларускі паход за авалоданне мастацкай літаратурай

КРЫЧАЎШЧЫНА ЗАВЯРШЫЛА ПЕРШЫ ТУР ПАХОДА

СВЯТА КУЛЬТУРНАГА РОСТУ

КРЫЧАЎ. (Кар. «Звязды»)

Гэтымі днямі ў Крычаве адбылася раённая канферэнцыя чытачоў мастацкай літаратуры. Яна была склікана пасля таго, як літаратурныя гурткі калгасаў і прадпрыемстваў Крычаўшчыны завяршылі першы тур свайго літаратурнага паходу.

35 гурткоў прачыталі да гэтага часу аповесць Коласа «Дрыгва», 15 гурткоў—аповесць Платона Галавача «Спалох на загонах», 20 гурткоў—«Паднятую цаліну» Шолахава, паэма Янкі Купалы «Над ракою Арэсай» прачытана ў 15 гуртках, «Маці» Горкага—у 10 гуртках і «Жалезны паток» Серафімовіча—ў 5 гуртках. Гэта акрамя тых мастацкіх твораў, якія прачытаны ў індывідуальным парадку.

— За 1934 год,—сказаў на канферэнцыі рабочы цэментнага завода тав. Ціхімскі,—я прачытаў 27 буйнейшых твораў нашых совецкіх пісьменнікаў і класікаў. У маёй уласнай бібліятэцы налічваецца зараз больш 150 кніжак. У сваёй бібліятэцы я жадаю мець больш такіх твораў, якія-б праўдзіва, як Шолахаў у «Паднятай цаліне», адлюстроўвалі барацьбу за бальшэвіцкія калгасы, за заможнае жыццё калгаснікаў. Вельмі прагну чытаць пра нашы заводы і новабудоўлі мастацкія творы накшталт «Беламорстрой» ці раман Ільіна «Большой конвейер». Пісьменнікі Совецкай Беларусі павінны выканаць свае абавязацельства аб напісанні мастацкага твору пра першынца цэментнай прамысловасці Беларусі—крычаўскі цэментны завод.

Раённая канферэнцыя чытачоў цёпла сустрэла брыгаду пісьменнікаў Совецкай Беларусі тт. Гартнага, Знаёмага, Кляшторнага і Камянецкага. Пісьменнікі прачыталі асобныя свае творы. На кожны твор зала адказвала бурнымі, доўга незмаўкаемымі апладысментамі.

Апладзіравала пісьменнікам і 67-гадовая калгасніца з арцелі «Ленінскі прызыў» Вішнеўская—тая самая Вішнеўская, якая ціха, але горача гаварыла на канферэнцыі:

— Мы ідзем угору. Сёлета я са сваім старым толькі аднаго хлеба атрымала больш 100 пудоў. У сваім калгасе мы пабудавалі клуб. Маладыя людзі жывуць зараз ды красуюцца. Ёсць куды прыйсці і разумна правесці вольны час.

Апладзіраваў і піонер бацвінаўскай школы Раманенка.

— Мы, совецкія дзеці, шчаслівы тым, што жывем у эпоху будаўніцтва бяскласавага грамадства,—гаварыў з трыбуны Раманенка.—У кожным праводзімым мерапрыемстве партыі і совецкай улады мы з'яўляемся актыўнымі памочнікамі. Па літаратурнаму паходу вучні бацвінаўскай школы зрабілі многае—апрача таго, што самі чытаем мастацкія творы, мы іх чытаем і растлумачваем сваім бацькам.

Канферэнцыя чытачоў мастацкай літаратуры прайшла пры вялікай актыўнасці ўсіх трохсот яе делегатаў. Яна прайшла, як вялікае свята, адлюстроўваючае аграмадны культурны рост шырокіх мас рабочых і калгаснікаў раёна.

ВІШНЕЎСКІ.

ПАСЛЯ ЧЫТАК „ЖАЛЕЗНАГА ПАТОКА“

Гэтымі днямі літаратурны гурток шклоўскай фабрыкі «Спартак» закончыў чытанне аповесці «Жалезны паток» Серафімовіча.

Твор быў выслухан рабочымі фабрыкі з вялікай цікавасцю і хваляваннем. Пасля прагляду фільма «Чапаеў» слухачы яшчэ больш былі захоплены геройствам Кожуха—галоўнага героя «Жалезнага патока».

Як у часе чытання, так і пасля слухачы дзяліліся сваімі ўражан- ходзілася праходзіць да 70 кілометраў у суткі. Але мы не здалі ворагу ніводнай гарматы, ніводнага трафея. Аперацыю адступлення мы выканалі з гонарам.

Жадаў-бы яшчэ прачытаць што-небудзь з гісторыі грамадзянскай вайны».

Тав. Ярмаловіч (рабочы стаж 6 гадоў) заявіў:

«Мне асабліва спадабалася як кожухоўцы без адзінага стрэлу нечакана смелым налётам узялі мост

У МСЦІСЛАЎЛІ ХУТКА АХАЛАДЗЕЛІ

Летась у лістападзе мсціслаўскія раённыя арганізацыі нарабілі шмат шуму з прычыны абвяшчэння ўсебеларускага літаратурнага паходу. Райпрофсовет нават састварыў вельмі прыгожую пастанову і размеркаваў культурных работнікаў на калгасах з мэтай арганізацыі там чытання мастацкіх твораў.

Але вось прайшоў час і ўсе ахаладзелі, пра літпаход забыліся. І па раёну з усёй гэтай вялікай справы нічога не засталося. Нават у калгасе імя К. Лібкнехта (Татаршчынскі сельсовет), дзе літгурток спачатку добра пачаў працаваць, дзякуючы дапамозе шэфа—фінансавага тэхнікума, зараз справа заглохла: убачыўшы, што па раёну нічога не робіцца, таварышы з тэхнікума махнулі рукой і спынілі чыткі.

На мясцах актыў таксама яшчэ не зразумеў важнасці гэтага культурнага пачынання. Напрыклад, Іваноў—старшыня Ходаскага сельсовета і Каплуноў — старшыня Забалоцкага сельсовета—разважаюць так:

— Не да кніжак нам цяпер, калі гаспадарчыя заданні яшчэ не выкананы.

Заданні партыі і ўрада трэба, зразумела, выконваць акуратна. Але гэта не можа і не павінна супярэчыць разгортванню культурнай работы.

Т. ВАСІЛЬЕЎ.

РАБУШКА РАССТАЎЛЯЕ РАГАТКІ

(ПІСЬМО НАСТАЎНІКА)

У новым прыкладным статуце сельскагаспадарчай арцелі, прынятым другім усесаюзным з'ездам калгаснікаў-ударнікаў, гаворыцца, што праўленне калгаса абавязана «ўзнімаць культурны ўзровень членаў арцелі, укараняць газеты, кнігі, радыё, кіно» і т. д.

Ясна, што літаратурны паход, які з'яўляецца магутным сродкам павышэння культурнага ўзроўню калгасных мас, павінен усямерна падтрымлівацца праўленнямі кал-

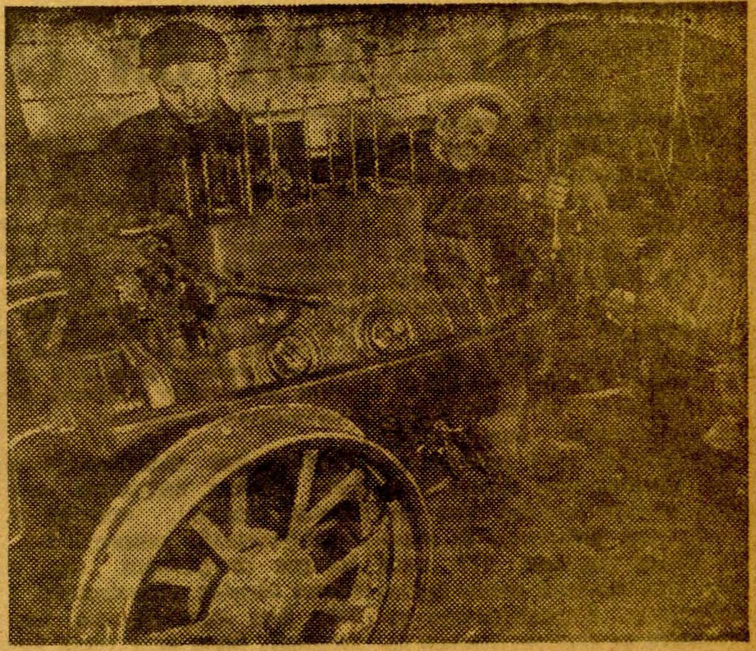

Лепшыя ўдарнікі па рамонту трактараў МТМ саўгаса імя Дзесяцігоддзя БССР тт. СУШЧЭНЯ і САНЬКО. 20 снежня 1934 года яны выканалі дадзеныя ім заданні па рамонту

ПРА КАЛЁСЫ, ХАМУТЫ І ВЯРОЎКІ

(Агляд пісем калгаснікаў)

Дзесяткі пісем, атрыманых за апошнія дні рэдакцыяй з калгасаў, сігналізуюць аб тым, што іменна безгаспадарчасць, расхлябанасць, пагардлівасць да такіх рэчаў, як спраўны хамут, акаваныя калёсы, добра звітыя вяроўкі і адрамантаваны плуг, у радзе калгасаў зрываюць падрыхтоўку да вясны.

У калгасе «Новая зара», Шчыткоўскага сельсовета, Старадарожскага раёна,—піша тав. Малашоў,—пануе ціш ды гладзь, як быццам да вясны застаўся цэлы год. У калгасе з 59-ці калёс спраўны толькі 16. З 36-ці плугоў адрамантавана не больш 20-ці.

— Як мы выедзем сёлета сеяць?—пытаюць калгаснікі з калгаса імя Леніна, Хацькоўскага сельсовета, Чаўскага раёна. Рамонт вупражы, калёс і баран яшчэ не распачат. Няма і вяровак. Старыя парваліся, а новых не навілі, хоць і была магчымасць. Праўленне калгаса,—піша тав. В.,—менш за ўсё думае аб падрыхтоўцы да веснавой сяўбы.

У калгасе «Авангард», Калышанскага сельсовета, Лёзненскага раёна,—піша калгаснік,—кузня знаходзіцца на замку. Вельмі рэдка можна там сустрэць кавалёў за работай. Рамонт інвентара яшчэ не пачат. Хамуты раскіданы па ўся-

Старшыня калгаса Кавалёў пра веснавую сяўбу зусім не думае. Брыгадзіры-ж спадзяюцца на старшыню.

У калгасе «Ўраджай», Забаўскага сельсовета, Будакашалёўскага раёна, калёсы дагэтуль не акаваны, бо няма жалеза, а мясцовы райспажывсаюз не клапаціўся прывезці ў краму патрэбнае для рамонту жалеза.

Аб зрыве рамонту інвентара піша і таварыш Т. з калгаса «Сталінскі заклік», Крычаўскага раёна.

Аб тым, чаго можна дабіцца пры беражлівых адносінах да калгаснай маёмасці сведчыць практыка калгаса «Чырвоны Кастрычнік», Берасневўскага сельсовета, Сіроцінскага раёна. Тут кузня працуе з самай раніцы да позняй ночы,—піша тав. Шчэрбак Янка. Кавалі —Шчэрбак Альбін і Шчэрбак Ігнат абавязаліся да 15 лютага закончыць рамонт інвентара. Свае абавязацельствы яны выконваюць. Плугі і бораны ўжо адрамантаваны. Заканчваецца рамонт калёс. Калгас не толькі своечасова заканчвае рамонт інвентара, але і дапамагае ў рамонце суседняму калгасу імя Янісько, які арганізаваўся ў гэтым годзе.

Закончыў рамонт інвентара і калгас «Другая пяцігодка», Грычанскага сельсовета, Менскага раёна.

...злучнай кампаніі, мясапастаўках, за забеспячэнне жывёлы ...мі, чыстым і светлым памяшканнем.

Свіна-таварная ферма калгаса «Большэвік» (Валосавіцкі сельсовет, Парыцкага раёна) — за ўкамплектаванне фермы на 177,8 проц., поўнае выкананне плана злучнай кампаніі, перавыкананне плана мясапаставак, ліквідацыю цяжкасці асоб, прывядзенне ... для дотляду свіней.

Малочна-таварная ферма калгаса «Ударнік» (Баеўскі сельсовет, Дзяржынскага раёна) — за выкананне плана ўкамплектавання фермы пагалоўем на 122 проц., выкананне плана злучнай кампаніі, пабудову вялікага кароўніка на 100 кароў, выкананне малаконапаставак на 104 проц.

СОЎГАСЫ

Соўгас «Івань» (Івана-Гарадзішчскі сельсовет, Слуцкага раёна) — за поспехі ў развядзенні і гадоўлі белай англійскай свінні, за ўкамплектаванне соўгаса конскім пагалоўем і буйнай рагатай жывёлай, выкананне абавязкаў перад дзяржавай, павелічэнне ўраджайнасці палёў, наладжванне селекцыйнай работы, выкананне на 100 проц. плана злучнай кампаніі па свіннях і конях, паляпшэнне матэрыяльна-бытавых умоў рабочых, добрую пастаноўку тэхвучобы, работы па ліквідацыі няграматнасці і малаграматнасці.

Соўгас «Ходцы» (Ходчанскі сельсовет, Сенненскага раёна) — за своечасовае і добрае праведзенне веснавой і асенняй сяўбы, значнае павелічэнне ўраджайнасці, датэрміновую здачу сельска-гаспадарчай прадукцыі дзяржаве, поўную засыпку насення і страхавых фондаў, значныя поспехі ў галіне жывёлагадоўлі, павелічэнне ўдою малака (750 літраў у 1932 г. і 1.350 літраў у 1934 годзе), адкрыццё і электрыфікацыю хлява, жылёвае будаўніцтва.

...слухачы дзяліліся сваімі ўражаннямі і ўспамінамі ... Вось і прыкладу, што запісаў пасля прачытання кніжкі тав. Пазнякі, рабочы з 15-гадовым стажам:

«З задавальненнем праслухаў «Жалезны паток». Мяне паразіла ў гэтым творы жалезная воля Кожуха. Не гледзячы на катаржныя ўмовы: жара, голад, адсутнасць фуражу для коней, адсутнасць снарадаў і зброі; не гледзячы на небяспеку, устаючую на кожным кроку шляху (горы злева, мора справа, белаказакі ззаду, белагрузіны спераду) — цяжкі шлях пройдзен. Дзікая спачатку орда ператворана Кожухам у жалезны спаяны калектыў, які нарэшце дасягае жаданай мэты — злучаецца з галоўнымі сіламі каўказскай Чырвонай арміі.

Мне спадабаўся «Жалезны паток» яшчэ і таму, што, слухаючы яго, я ўспомніў пэўны эпізод з грамадзянскай вайны на белапольскім фронце, дзе я ў 1920 годзе непасрэдна ўдзельнічаў. Асабліва ярка ўспамінаю момант адступлення ад Варшавы, калі з боем, небяспекай на кожным кроку пры... чакаў смелым налётам узяць мост на шляху к Туапсе і гэтым самым адчыніць подступы к гораду. Нельга таксама забыць і таго, як Семіванаў з двума арміямі імкліва нёсся праз распалажэнне белых войск у штаб чырвоных войск і тым паскорыў злучэнне кожухоўскай арміі з галоўнымі сіламі Чырвонай арміі на Паўночным Каўказе.

Моцна памятаецца жудасны момант, калі ў Новарасійску з браненосца «Гебен» стралялі па атраду Кожуха. Але Кожух увёў свае часці і бежанцаў, не спалохаўшыся пагроз нямецкага каменданта.

Мяне вельмі здзівіла ўменне падыход Кожуха к масам, нават к тым матросам, якія пагражалі і шкодзілі яму на кожным кроку».

Чытанне «Жалезнага патока» выклікала вялікі інтарэс рабочых да мастацкай літаратуры. Удзельнікі чытак заяўляюць аб сваім жаданні далей прадаўжаць чыткі лепшых мастацкіх твораў.

А. ПАРШНЕЎ.

...падтрымліваецца праўленнямі калгасаў. Але вось старшыня калгаса «Першае мая» Гатаўскага сельсовета, Менскага раёна, т. Рабушка не хоча гэтага прызнаваць. Ён нават расстаўляе рагаткі, перашкаджае рабоце літаратурнага гуртка.

Я ўзяўся было за правядзенне з калгаснікамі масавай чыткі мастацкай літаратуры, дагаварыўшыся аб гэтым з парторгам т. Хількевічам. Але чытку ўдалося правесці толькі адзін раз, бо Рабушка катэгарычна забараніў. «Ніякіх літгурткоў не можа быць без агульнага сходу», — піша ён мне ў запісцы.

Але сход не склікаецца і, не гледзячы на вялікую зацікаўленасць калгаснікаў, прадаўжаць чытку немагчыма.

В. Т. БАЧЫЛА.

АД РЭДАКЦЫІ.

«Звязда» ўпэўнена, што Менскі гарком КП(б)Б забяспечыць разгортванне літпаходу ў калгасе «Першае мая», прымяніўшы да партыйца т. Рабушкі адпаведныя меры ўздзеяння.

...пачат. Хамуты раскіданы па ўсяму калгасу і не рамантуюцца.

Свая кузня ёсць і ў калгасе «Новы свет», Берасneўскага сельсовета, Бабруйскага раёна. Не гледзячы на гэта, — піша калгаснік Е., — рамонт інвентара ўсё адкладваюць. Плугі і бораны раскіданы па ўсяму калгасу. Як прывезлі іх восенню з поля, так і кінулі.

Хамут, калёсы, вяроўкі, плуг — ўсё гэта важнейшыя звенні падрыхтоўкі да веснавой сяўбы. Таму калгасны каваль і рымар павінны зараз быць у цэнтры ўвагі праўлення кожнага калгаса. Праверыць, як працуе кузня і рымарня, дапамагчы наладзіць там працу — баявая задача кожнага праўлення калгаса!

НА СТАНЦЫІ АСІПАВІЧЫ НЕ КЛАПОЦЯЦЦА АБ ПАСАЖЫРАХ

(Пісьмо пасажыра)

Адміністрацыя ст. Асіпавічы забыла аб пасажырах. На вакзале няма дзе пасядзець і пачакаць поезда. Прыходзіцца стаяць або валяцца на падлозе. На такой вялікай станцыі, як Асіпавічы, ёсць толькі некалькі лавак на 20-30 чалавек.

Начальнік станцыі Цымарын не цікавіцца прывядзеннем памяшканняў у культурны выгляд: у зале брудна, непрытульна.

У буфеце № 1 акрамя квасу і чэрствых бутэрбродаў нічога не знойдзеш. Нельга атрымаць нават шклянкі чаю.

В. ДОЛЬНІКАЎ.

АД РЭДАКЦЫІ:

Яшчэ ў канцы жніўня мінулага года «Звязда» пісала аб дрэнным абслугоўванні пасажыраў на ст. Асіпавічы. У адказ на пісьмо Жлобінскае аддзяленне эксплаатацыі Заходняй чыгункі 14 лістапада паведаміла рэдакцыю: «Для прывядзення станцыі ў належны выгляд кіраўніцтвам чыгункі асігнаваны спецыяльныя сродкі і ўжо 1 верасня на станцыі Асіпавічы быў наведзен належны парадак, які падтрымліваецца і ў сучасны момант».

Якія парадкі наведзены на станцыі Асіпавічы, мы бачым з пісьма тав. ДОЛЬНІКАВА. Аб гэтым-жа піша нам тав. КОРАНЬ.

«Звязда» патрабуе ад Жлобінскага аддзялення эксплаатацыі тэрміновага рэагавання на пісьмо тав. Дольнікава.

АБ ХОДЗЕ ПАДРЫХТОЎКІ ДА ВЕСНАВОЙ СЯЎБЫ ПА ГАСПАДАРКАХ НАРКАМАТА МЯСЦОВАЙ ПРАМЫСЛОВАСЦІ, БЕЛКААПСАЮЗА І ЛЕСБЕЛА

Пастанова эканамічнага Совета БССР

Заслухаўшы даклады наркома мясцовай прамысловасці тав. Балціна, старшыні Белкаапсаюза тав. Баскіна і кіраўніка трэста Лесбел тав. Шапіра аб падрыхтоўцы да веснавой пасеўнай кампаніі па калгасах і гаспадарках ОРС'аў, Эканамічны Совет БССР адзначае, што падрыхтоўка да веснавой пасеўнай кампаніі па каапгасах і гаспадарках ОРС'аў у цэлым праводзіцца невдавальняюча і асабліва па абмену, засыпцы і ачыстцы насення і праверцы яго на ўсхожасць, вывазцы гною і рамонту с.-г. інвентару.

Па гаспадарках Лесбела праведзена ачыстка насення толькі на 67,6 проц.; па гаспадарках НК мясцпрома і Белкаапсаюза да ачысткі насення і праверкі на ўсхожасць амаль не прыступлена.

Вывезена гною: па сістэме Лесбела толькі 15 проц., па Белкаапсаюзу—38,5 проц. і па НК мясцпрому—40,3 проц.

Адрамантавана с.-г. інвентару—па Лесбелу: вазоў 8,3 проц. і плугоў 77,5 проц.; па Белкаапсаюзу трактароў і прычэпнага інвентару 52,3 проц. і па НК мясцпрому 64 проц. усяго с.-г. інвентару.

Адзначыць недапушчальныя адзіны да рамонту трактароў прыгарадных гаспадарак Віцебскай МТМ, якая з 6 трактароў не адрамантавала да гэтага часу ні аднаго.

Адрамантавана парніковых рам па каапгасах 45 проц., забяспечанасць парнікоў гноем маецца на 42,6 проц. і матамі на 54,8 проц.

Такое недапушчальна дрэннае становішча ў падрыхтоўцы да веснавой сяўбы паказвае тое, што дырэктары каапгасаў і прыгарадных гаспадарак ОРС'аў да гэтага часу недаацэньваюць важнасці гэтых мерапрыемстваў, не займаюцца сур'ёзна, па-дзелавому справай падрыхтоўкі да веснавой сяўбы. З боку НК Мясцпрома, Белкаапсаюза і Лесбела адсутнічае належнае кіраўніцтва і кантроль справы падрыхтоўкі на месцах да сяўбы.

Эканамічны Совет БССР **пастанаўляе:**

1. Абавязаць НКМясцпром тав. Балціна, Белкаапсаюз тав. Баскіна, Лесбел тав. Шапіра і ўсіх дырэктароў каапгасаў і гаспадарак ОРС'аў прыняць неадкладна рашучыя захады да ліквідацыі ганебнага адставання ў справе падрыхтоўкі да веснавой сяўбы ў пасобку па кожнай гаспадарцы з тым, каб:

а) не пазней 5-III г. г. поўнасцю скончыць рамонт трактарнага парку і ўсяго с.-г. інвентару і збруі; поўнасцю засыпаць і ачысціць насенне і праверыць яго на ўсхожасць і заражанасць шкоднікамі; правесці абмен непрыгоднага насення на таварна-гатунковае насенне:

Абавязаць заг. райза ў плане абмену прадугледзець неабходную колькасць зярна, патрэбнага для абмену каапгасам і гаспадаркам ОРС'аў;

б) да 20-III-35 г. поўнасцю закончыць вывазку гною і торфу, для чаго па кожнай гаспадарцы заразжа выдзеліць патрэбную колькасць коней і машын для вывазкі гною і торфу.

Абавязаць горсоветы ўпарадкаваць вывазку гною з гарадоў, спыніць ажыятаж, прымацаваўшы прыгарадныя гаспадаркі да арганізацый, маючых гной;

в) выдзеліць і забраніраваць у кожнай гаспадарцы патрэбную колькасць грубых і канцэнтраваных кармоў для коней на час веснавой пасеўнай кампаніі.

Абавязаць дырэктароў каапгасаў і гаспадарак ОРС'аў неадкладна прыступіць да набору рабочай сілы, праверыць становішча коней і слабасільных аслабаніць ад цяжкіх работ, устанавіўшы лепшае кармленне і дотляд;

г) НК Мясцпрому, Белкаапсаюзу і Лесбелу праз сваіх работнікаў і дэпутатаў горсоветаў разам з каапгасамі і гаспадаркамі ОРС'аў на працягу 15 дзён правесці ва ўсіх гаспадарках масавую праверку гатоўнасці да веснавой сяўбы. Прыняць належныя захады да поўнага забеспячэння гаспадарак насеннем, асабліва гародніх культур.

Да 10-III 1935 г. правесці ва ўсіх каапгасах і гаспадарках ОРС'аў пробныя выезды ў поле, праверыўшы пры гэтым падрыхтаванасць коней да веснавой сяўбы, забеспячэнне кармамі, насеннем і т. д.

2. Для выканання плана па закладцы парнікоў абавязаць т. Балціна і тав. Баскіна і дырэктароў каапгасаў не пазней 10-III г. г. поўнасцю скончыць рамонт парніковых рам і пляцення мат. Забяспечыць парнікі гноем.

Абавязаць дырэктара Бел. аддзялення Саюзшклозбыта забяспечыць адгрузку вызначанага шкла на парніковыя рамы для прыгарадных гаспадарак да 5-III г. г.

3. Абавязаць горсоветы і райвыканкомы аказаць на месцах канкрэтную дапамогу прыгарадным гаспадаркам у справе правядзення абмену і ачысткі насення, вывазкі гною і торфу і скančэння рамонту с.-г. інвентару.

4. НК Земляробства пры размеркаванні загатоўленага насення агародных культур улічыць патрэбнасць прыгарадных гаспадарак каапгасаў і ОРС'аў.

Эканамічны Совет БССР указвае ўсім дырэктарам каапгасаў і гаспадарак ОРС'аў, што своечасовая падрыхтоўка да веснавой сяўбы — ачыстка насення, зімовая вывазка гною і торфу займае зараз адно з рашаючых месц у справе павышэння ўраджайнасці ў 1935 г. і абавязвае дырэктароў усіх гаспадарак у застаўшыйся час сістэматычна, сур'ёзна і па-дзеламу займацца справай падрыхтоўкі да веснавой сяўбы з тым, каб ва ўстаноўленыя гэтай пастановай тэрміны па ўсіх мерапрыемствах падрыхтоўка была поўнасцю выканана.

Старшыня Совета Народных Камісараў і Эканомсовета БССР **М. ГАЛАДЗЕД.**

Кіраўнік спраў Совета Народных Камісараў БССР і Эканомсовета БССР **І. ЛУК'ЯНЧЫК.**

№ 10.

27 лютага 1935 г.

г. Менск.

ЮБІЛЕЙНЫЯ ФІЛЬМЫ БЕЛДЗЯРЖКІНО

Кінофабрыка Белдзяржкіно ў адзнаку 10-гадовага юбілею беларускай савецкай кінематографіі выпусціла рад новых гукавых карцін. Гэтымі днямі на экране Менска з'явіцца карціна «Залатыя агні» (рэжысер—аўтар вядомай карціны «Першы ўзвод» Корш, сцэнарыст Брадзянскі). У аснову ўзят матэрыял з жыцця і работы першай Асінаўскай раённай электрастанцыі.

Выпушчан новы гукавы фільм «Совершеннолетние» на тэму аб большэвіцкім падполлі ў Беларусі ў часе нямецкай акупацыі (рэжысер Шрэйбер, сцэнарыст Зельцэр).

У сакавіку выпускаецца новы гукавы фільм «Зямля ўперадзе» на тэму аб меліярацыі балот Беларусі. Для здымкаў спецыяльная кіноэкспедыцыя выязджала ў Рэчыцу і Васілевічы.

ПА СЛЯДАХ НЕАПУБЛІКАВАНЫХ ПІСЕМ

Настаўніца Дзіміцкай няпоўнай сярэдняй школы (Быхаўскі раён) тав. **Аўдзеева** пісала аб тым, што дырэктар **Верхаўцоў** заціскае самакрытыку, развівае ў школе сямейнасць і беспадстаўна звольніў яе з работы.

Быхаўскі РК КП(б)Б у адказ на гэта пісьмо паведамляе, што бюро райкома абвясціла дырэктару школы Верхаўцову вымову і прызнала немагчымым пакінуць яго на пасадзе дырэктара Дзіміцкай школы. Бюро райкома прапанавала райана аднавіць тав. Аўдзееву на рабоце ў школе, стварыўшы ёй належныя ўмовы.

БЯЗДУШНЫЯ АДНОСІНЫ ДА ПЕНСІЯНЕРА

(Пісьмо настаўніка)

Яшчэ ў 1932 г. я падаў заяву ў Магілёўскі пенсіённы стол аб пераўчоце належачай мне пенсіі за выслугу гадоў.

Кіраўніцтва стала патрабавала даведку, колькі я атрымліваў зарплаты за ранейшыя два гады. Даведку я прадставіў своечасова і думаў, што ўжо будзе вырашана мая справа. Аднак, на гэтым мае мытарствы не скончыліся.

Больш 10 раз я звярачаўся да сакратара пенсіённага стала (т. Лагунова), які заўсёды адказваў: «Я пераслаў дакументы ў Гарадзішчанскі сельсовет».

І толькі летась 22 снежня мне ўдалося аформіць сваю справу. Але па віне бюракратаў не выплацілі пенсіі за 8,5 месяцаў. А адказны па ўліку пенсіённага стала Бахура замест 37 руб. 37 кап. у месяц, устанавіў мне толькі 34 руб. 37 кап. пенсіі.

Лічу гэта ні чым іншым, як бяздушнымі адносінамі да мяне.

ГРЫБОЎСКІ.

КАЛІ ЛЯ РУЛЯ СТАЯЦЬ ЧУЖАКІ

(Пісьмо калгасніка)

Калгасам імя 1-га жніўня, Пярэжырскага сельсовета, Пухавіцкага раёна, кіруюць злодзеі і чужакі. Старшыня Сцяпан Басіла — злодзей з вялікім стажам. Краў у свой час у аднасельчан свіней, авечак і курэй, за што быў пакаран судом. Рахункаводам працуе сын заможніка **Іван Касперовіч**. Загадчык гаспадаркі — сын былога валаснога старшыні **Іван Кукарэка.**

Калгас імя 1-га жніўня да вясны не падрыхтаваўся; сельскагаспадарчы інвентар не адрамантаван, збруя парвана, калёсы паламаны, плугі валяюцца дзе папала. Да ачысткі насення яшчэ не прыступлена.

Цікава, як Басіла і Кукарэка праводзілі хлебазакупкі. Прыйшлі, напрыклад да ўдавы Прахорчык, або да Ануфрыя Ваціковіча і без іх згоды самавольна насыпалі цэнтнер-два збожжа. У часе размяркавання бульбы на працадні старшыня і рахункавод бралі сабе бульбу без усякага ўліку.

Ц. ЗАЛАТАРЭВІЧ.

БАРАЦЬБА ЗА СОВЕЦКУЮ СЫЧУАНЬ

Сычуань з'яўляецца самай вялікай і населенай правінцыяй Кітая. Тут жыве 50 мільёнаў чалавек. У Сычуані ёсць вялікая пролетарская база—300 тыс. рабочых саляных і інш. промыслаў. Далейшая советызацыя Сычуань-Шэньсійскіх раёнаў для кітайскай рэволюцыі мае рад палітычных і ваенна-стратэгічных пераваг. Гэтыя раёны будуць высоўвацца на першае месца ў агульнай барацьбе за перамогу совецкай улады ва ўсім Кітаі. Перспектывы пераходу ўсёй правінцыі Сычуань разам з суседнімі правінцыямі Юннань і Шэньсі ў рукі чырвоных ужо зараз вельмі трывожыць пануючыя класы Кітая і японскіх імперыялістаў. На днях паведамлялася, што японскія ўлады аказваюць усякую дапамогу нанкінскім войскам, каб затрымаць паспяховае гераічнае наступленне кітайскай Чырвонай арміі.

Сычуань ахоплена полымем рэволюцыі і вайны, жорсткімі баямі паміж рэволюцыяй і контррэволюцыяй. Стрыжань палітычнага становішча ў Сычуані складае вострае суперніцтва двух палітычных сіл: імперыялістаў і советаў.

Пры крушэнні ўсёй народнай гаспадаркі Кітая, Сычуань не можа быць выключэннем з агульнага правіла. Мілітарысцкія набегі і падзел краіны,—рэзультат сутыкнення інтарэсаў імперыялістаў, накіроўваючых руку генералаў,—сталі адзначальнымі рысамі кітайскага жыцця. Асабліва ярка гэта праяўляецца ў Сычуані. **За апошнія 20 год там было 477 такіх войн.** Яны прынеслі краіне поўнае зруйнаванне. Капіталістычнае наступленне на Сычуань прыняло небывалыя размеры. Заработная плата значна зніжана і зачастую не выплачваецца зусім. Рабочы час павялічан да 17-18 гадзін у суткі. Зніжэнне прадукцыі і закрыццё раду фабрык выкінулі на вуліцу мноства рабочых. 80 проц. рабочых—беспрацоўныя, а маючыя работу заняты няпоўны час. Жыццёвы ўзровень зніжан да галоднага мінімуму. Палітычнае прыгнечанне і суровы белы тэрор пазбавілі рабочых усякага падабенства свабоды.

Развал сельскай гаспадаркі ў Сычуані дасягнуў небывалых размераў. **Безупынныя войны апустошылі мясцовасць. Цэлыя гарады змецены з твару зямлі.** Сяляне, насяляўшыя ваенную зону, пазбавіліся зямлі і ім няма чаго апрацоўваць. Землі тых, хто жыве паза гэтай зонай таксама зараслі пустазеллем, таму што сяляне, баючыся праследванняў, уцяклі ў горы. І тым не менш, з гэтых людзей бяруць ваенныя падаткі. **Сычуань стаіць на першым месцы па ліку падаткаў** і абцяжарваючых збораў. Назавем хоць-бы падатак «нацыянальнай абароны», дасягаючы 5 млн. даляраў, 4-мільённы падатак «на падаўленне чырвоных» і іншыя, напрыклад, «антыяпонскі падатак», «падатак паўночна-ўсходняй дапамогі» і т. д. Апошнія спаганяюцца пад выглядам абароны ад японскага нападу. Ёсць яшчэ дзесяткі іншых падаткаў. Ніхто не ў стане выносіць такі падатковы цяжар. Сяляне вымушаны пазычаць грошы ў памешчыкаў пад ліхвярскія проценты. З аднаго боку, мілітарысты назначаюць памешчыкаў зборшчыкамі падаткаў; з другога боку, гэтыя-ж самыя асобы пазычаюць сялянам грошы для выплаты збіраемых імі падаткаў. У часе вайны абвяшчаецца дэкрэт аб канфіскацыі ўсіх зямель у зоне ваенных дзеянняў, і сяляне паступаюць рабочымі на транспарт, або ствараюць запас арміі. Шматок паперы, наклеены на брамы, пераварае сялянскі свіран у армейскі. Гэта называецца «закрыццём свірнаў». Ваенна-палявы суд—удзел усякага, хто ўтойвае свае запасы зярна або не даносіць аб запасах, якія ёсць у яго заможных сваякоў. Прымяняюцца асобныя метады пакражы мужчын для выканання чорнай работы або для папаўнення радоў арміі. Войскі, пасылаемыя ў мірную зону, раптам акружаюць невялікія гарады ў базарны дзень, забіраюць усіх мужчын, здольных насіць зброю і сілай назначаюць іх у армію. З той-жа мэтай акружаюць гасцініцы і дамы.

Пакуты салдат нельга апісаць. **Салдату не хапае лахманоў, каб прыкрыць сваё цела, не стае харчу для ўталення голаду.** У горадзе Чэнду ў часе дзесяцідзеннага бою было забіта 30 тыс. салдат і 7 тыс. чалавек грамадзянскага насельніцтва. Трупы былі навалены горамі, і палова горада згарэла. З 50 рот Лю Вэнь-хоя (па 140 чал. у кожнай, усяго 7 тыс. чал.) засталося ў жывых некалькі чалавек. У буйных і дробных гарадах Сычуані можна сустрэць на кожным кроку салдат з пераламанымі рукамі і нагамі. Насельніцтва правінцыі скарацілася з 70 да 50 млн. чалавек.

Такавы ўмовы, аб'ясняючыя незвычайнае развіццё і жорсткасць барацьбы мас у Сычуані. Напад імперыялістаў, цяжкія падаткі і зборы, эксплуатацыя капіталістамі і памешчыкамі і голад, прынесены мілітарыстамі Гоміндана зрабіліся магутнай сілай, штурхаючай масы на шлях рэволюцыі. Перамогі, атрыманыя Чырвонай арміяй і пашырэнне совецкіх тэрыторый надалі ім найвялікшую мужнасць і рашучасць. Барацьба супроць падаткаў і збораў перарастае ва ўзброеныя паўстанні, разгром падатковых кіраўніцтваў, спальванне запасаў зярна і ўзяцце ў палон зборшчыкаў падаткаў прыводзяць да стварэння «армій супраціўлення падаткам», сканцэнтроўваючых узброеныя сілы ў дзесятках раёнаў. **На граніцы Сычуані і Юннані ўзнікла новая совецкая тэрыторыя.**

Так вырас і ўмацаваўся совецкі рух у Сычуані. Развіццё яго прасунула наперад барацьбу мас. У сваю чаргу, масавая барацьба стварыла спрыяючыя ўмовы для пашырэння і ўмацавання советаў. Гэтыя два фактары непадзельны адзін ад другога, і іх узаемны ўплыў падняў рэволюцыйны рух у раёне Сычуань-Шэньсі на новую ступень. Совецкі рух у гэтым раёне залажыў моцны грунт для прагрэсу і развіцця рэволюцыйнага руху ва ўсім Паўночна-Заходнім Кітаі. Ён стаў рычагом гэтага рэволюцыйнага руху і сцягам, вакол якога сабраліся ўсе рэволюцыйныя сілы.

Велізарныя поспехі Чырвонай арміі моцна палохаюць імперыялістам і кітайскім кіруючым класам.

Масы аказваюць актыўнае падтрыманне Чырвонай арміі. Перамогі і рост Чырвонай арміі і советаў глыбока закранулі і прыцягнулі на іх бок рабочых, сялян і салдат у Сычуані. На ўсіх рогах вуліц можна бачыць і чуць, як збіраюцца масы для гутарак аб перамогах Чырвонай арміі і аб тым, як яна вызваліла насельніцтва Паўночнай Сычуані. Масы добраахвотна пасылаюць сваіх дэлегатаў вітаць Чырвоную армію. Калі гэтыя дэлегаты варочаюцца і дакладваюць аб становішчы ў Чырвонай арміі і совецкіх раёнах, іх сустракаюць з энтузіязмам.

Імперыялісты і Гоміндан збянтэжаны здзіўляючымі поспехамі і развіццём Чырвонай арміі і советаў у Сычуані. Яны стогнуць: «Уся правінцыя Сычуань стаіць перад небяспекаю адыйсці к советам».

«З. Р.».

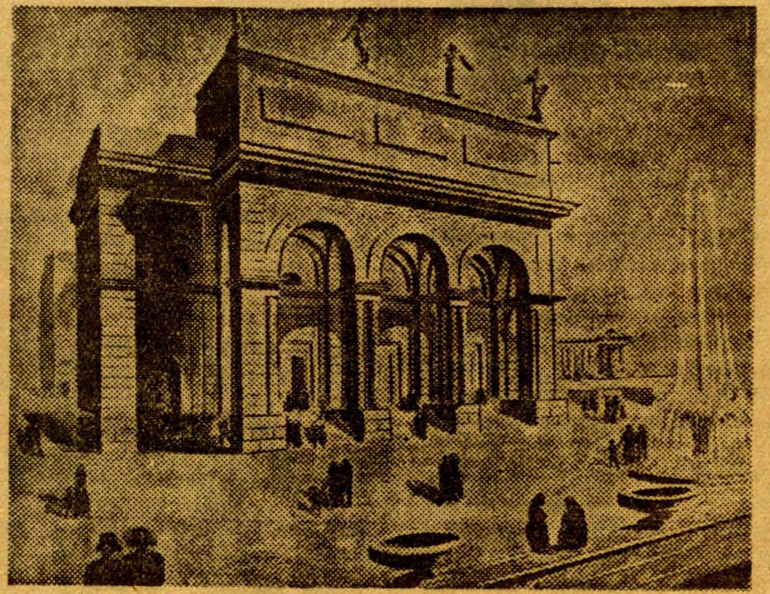

Выгляд курзала калгаснага санаторыя пад Магілевам з боку Дняпра (праект архітэктараў Барадзіна, Сапіна, Нусава і Конт).

Палац калгаснага адпачынку

Група маладых совецкіх архітэктароў-мастакоў — Барадзін, Сапін, Нусаў і Конт распрацавалі па даручэнню ўрада Беларусі праект рэспубліканскага палаца калгаснага адпачынку на 250 чалавек.

Палац-санаторый намячаецца да пабудовы каля Магілева па аршанскай шашы, у прыгожай мясцовасці, на лясістым крутым беразе Дняпра.

Санаторый будзе складацца з двух жылых карпусоў тэраснага тыпу з эркернымі вокнамі, дазваляючымі пранікнуць у будынак праменням паўднёвага, паўднёва-заходняга і паўднёва-ўсходняга сонца. На даху—салярый і аэрарый. Асобныя будынкі для сталовай і спорта. У будынку, прызначаным для фізіятрычных процэдур — светаэлектралячэнне, водалячэнне, гразелячэнне, механатэрапія.

Вялікую цікавасць прадстаўляе курзал-тэатр на 500 чалавек, са сцэнай і кінобудкай, разлічаны на абслугоўванне не толькі знаходзячыхся ў санаторыі, але і калгаснікаў бліжэйшых калгасаў, рабочых соўгасаў і магілеўскага аўтарамонтнага завода.

Калгаснікі, прыбываючыя ў санаторый, будуць накіроўвацца па спецыяльнай алеі ў прапускнік, адкуль паступяць у сваю палату. Хворыя, наведвальнікі і госці з шашы падымуцца на верхні ўчастак па шырокай лесніцы, упрыгожанай скульптурай і каскадамі. Лесніца заканчваецца курзалам-тэатрам, відным з Дняпра.

Санаторый акружаны лесапаркам, у якім будуць раскіданы спартыўныя пляцоўкі, павільёны, фантаны, басейны. У падветранай частцы ўчастка—гаспадарчы сектар—кацельная, прачашная, дэзінфекцыйная камера, канюшні і малочная ферма. Кубатура ўсіх будынкаў запраектавана ў 80.800 куб. метраў.

АБ ЗНЯЦЦІ ДУНЦА Х. М. З РАБОТЫ НАМЕСНІКА НАРОДНАГА КАМІСАРА АСВЕТЫ БССР

Пастанова Прэзідыума Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Беларускай ССР

Прэзідыум Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта БССР пастанаўляе зняць **Дунца Х. М.** з работы намесніка народнага камісара асветы БССР.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта
А. ЧАРВЯКОЎ.

Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта БССР
М. ЛЯЎКОЎ.

2 сакавіка 1935 года.

НАЗНАЧЭННІ

Прэзідыум ЦВК БССР зацвярдзіў тав. **Георгадзе П. П.** другім намеснікам народнага камісара мясцовай прамысловасці.

Тав **Турэцкі В. Н.** Соўнаркомам БССР назначан намеснікам упаўнаважанага камітэта загатовак СНК СССР па БССР.

ПІСЬМО У РЭДАКЦЫЮ

Не адмоўце змясціць на старонках рэдагуемай вамі газеты прыкладаемую пры гэтым папраўку к выпушчаным Белпартвыдавецтвам у свет кнігам: 1) Першы том двухтомніка выбраных твораў Леніна; 2) І. Сталіна «Марксізм і нацыянальна-каланіяльнае пытанне».

Па віне Белпартвыдавецтва ў выпушчаным у свет выданні на беларускай мове 1 тома двухтомніка выбраных твораў Леніна на тытульнай старонцы памылкова прапушчана ўказанне на склад рэдакцыі рускага выдання, якое вышла ў свет пад агульнай рэдакцыяй В. В. Адарацкага В. Г. Сорына, А. І. Стэцкага.

У гэтым-жа томе Белпартвыдавецтвам прапушчана ўказанне ў выпускных даных на апошняй старонцы аб тым, што адказным рэдактарам рускага выдання з'яўляецца Вл. Г. Сорын, што тав. З. Чарнушэвіч з'яўляецца толькі рэдактарам перакладу і адказным за выпуск у свет.

Таксама Белпартвыдавецтвам прапушчана ў выданні на беларускай мове кнігі І. Сталіна «Марксізм і нацыянальна-каланіяльнае пытанне» указанне на адвароце тытульнай старонкі, што рускае выданне гэтай кнігі, з якой зроблен пераклад на беларускую мову, падрыхтаваў да друку І. Тоўстуха.

НОВАЕ ШКОЛЬНАЕ БУДАЎНІЦТВА Ў БССР

Сталіца Беларусі ўключана СНК СССР і ЦК ВКП(б) у лік гарадоў, у якіх ужо ў пятым годзе ліквідуецца трохзменнасць у школах. У Менску для гэтай мэты будзе пабудавана 5 новых школьных будынкаў на 2.860 дзяцей. На бу-

Злёт вынаходцаў і рацыяналізатараў сельскай гаспадаркі

Сёння ў Менску, у клубе імя Сталіна, пачынае сваю работу першы злёт вынаходцаў і рацыяналізатараў сельскай гаспадаркі. Злёт скліканы па ініцыятыве Наркамзема і совета таварыства вынаходцаў Цэнтральнага совета прафесіянальных саюзаў БССР.

У рабоце злёта прымуць удзел ... і рацыяналізацыі сельскай гаспадаркі. Акрамя таго, на злёце будуць працаваць секцыі па розных галінах вынаходства ў сельскай гаспадарцы.

Учора да 8 гадзін вечара прыбылі на злёт дэлегаты: тт. **Яскевіч Р. Ф.** (калгаснік калгаса «Колас», Магілеўскага раёна), **Недаш-**

КАЛГАСНЫ КІРМАШ У ВІЦЕБСКУ

ВІЦЕБСК, 2 сакавіка. (БЕЛТА). У Віцебску пачаўся міжраённы калгасны кірмаш, у якім прымаюць удзел калгаснікі і аднаасобнікі Віцебскага і суседніх — Лёзненскага, Гарадоцкага, Сіроцінскага і іншых раёнаў. У першы дзень кірмаша прадана сельскагаспадарчага інвентара, галантарэі і іншых тавараў на 98 тысяч руб.

Калгаснікі прывезлі шмат прадук-

ДА ЎСЕБЕЛАРУСКАГА З'ЕЗДА ТАВАРЫСТВА „ПРЫХІЛЬНІК ДЗЯЦЕЙ"

Гэтымі днямі адбудзецца Ўсебе-

...даўніцтва адпушчана 2.550 тыс. руб. Праекты школ заказаны і будуць гатовы к 5 сакавіка. Школы ўступяць у эксплаатацыю ў гэтым годзе.

Акрамя таго, асігнавана 1.799 тыс. руб. на сканчэнне пераходзячага будаўніцтва і рамонт школ у 23 раёнах.

МЕНСКІ ЧЫГУНАЧНЫ ВУЗЕЛ АТРЫМАЎ ПЕРАХОДНЫ СЦЯГ

За добрую пастаноўку супрацьпаветранай абароны Менскі вузел атрымаў пераходны чырвоны сцяг Маскоўска-Беларуска - Балтыцкай чыгункі.

КАЖДАН.

...200 чалавек вынаходцаў і рацыяналізатараў сельскай гаспадаркі, прадстаўнікі навукова-даследчых устаноў, гаспадарчых і профсаюзных арганізацый рэспублікі.

На парадку дня злёту: даклад намесніка наркома земляробства тав. **Каранеўскага** аб становішчы і задачах масавага вынаходніцтва ...

...**коўскі В. І.** (рабочы саўгаса «Перамога сацыялізма», Хойніцкага раёна), **Партноў Л. Г.** (рабочы клімавіцкай МТМ).

Для абмену вопытам работы ў галіне вынаходства на злёт прыбыў інструктар совета таварыства вынаходцаў Горкаўскага края тав. Малодкін Н. В

ВЫКАНАЛІ ПЛАН ВЫПУСКУ ЗАПАСНЫХ ЧАСТАК ДА ПАСЕЎНАЙ

ВІЦЕБСК, 2 сакавіка. (Кар. «Звязды».).

Завод **«Чырвоны металіст» імя Кірава** 1 сакавіка поўнасцю выканаў ўрадавае заданне па выпуску запасных частак да пасеўнай кампаніі. Згодна задання трэба было выпусціць **27.550** дэталей, фактычна выпушчана **28,660.** Перавыкананне ідзе за кошт лемяхоў, стоек, калёс і іншых дэталей да трактарных плугоў. З агульнай колькасці выробленых дэталей адгружана 27.127 штук.

Агульназаводскі промфінплан за люты выканан на **112,6** проц.

АРК. ЗАРУБЕЖНЫ.

...таў. Рыначныя цэны знізіліся. Пуд бульбы на кірмашы каштаваў 4 р. — 4 р. 50 к., замест ранейшых — 6 руб. — 6 руб. 50 кап. Прыгарадная гаспадарка ЦРК прадавала свежую цыбулю з сваіх парнікоў.

У ПАЛЕССІ ЦЁПЛАЕ НАДВОР'Е

МАЗЫР, 2 сакавіка. (Кар. «Звязды»).

Ужо больш тыдня ў паўднёвых раёнах беларускага Палесся стаіць цёплае надвор'е. Тэмпература 2 сакавіка паднялася да 5 градусаў вышэй нуля. Снег тае вельмі хутка, на палях яго ўжо амаль няма.

У бліжэйшыя дні чакаецца ўскрыццё ракі Прыпяці і яе прытокаў — Убраці, Пцічы і Славечны. Рух фурманак праз раку Прыпяць непасрэдна па лёду спыніўся. Насельніцтва гарадоў, мястэчак і вёсак, размешчаных вакол гэтых рэк, рыхтуюцца да сустрэчы ледахода і барацьбы з паводкай.

ФРАЛОЎ.

...беларускі з'езд таварыства «Прыхільнік дзяцей». Таварыства налічвае зараз звыш 30.000 членаў і мае свае ячэйкі на большасці буйных прадпрыемстваў БССР.

Выконваючы пастанову Соўнаркома, таварыства за апошні час канчаткова спыніла гандлёвую дзейнасць, сканцэнтраваўшы ўсю сваю ўвагу на вытворчых майстэрнях і практычнай рабоце сярод дзяцей.

Усяго па БССР таварыства мае 42 майстэрні, у якіх выхоўваецца 1.147 дзяцей ва ўзросце ад 14 да 17 год. За мінулы навучальны год майстэрні таварыства далі нашай прамысловасці 752 кваліфікаваных рабочых.

Больш ініцыятыўныя і дзейныя арганізацыі таварыства (Віцебскае, Бабруйскае, Гомельскае) ...

...ваную вытворчую базу комуністычнага выхавання былых беспрытульных і безнаглядных дзяцей. Значна горш працуе менская арганізацыя, якая абмяжоўваецца адной толькі швэйнай майстэрняй.

Вялікая работа праводзіцца таварыствам і па іншых галінах дапамогі дзецям. Так, за 1934 год было выдаткавана 825 тыс. руб. на аздараўленчыя мерапрыемствы, на ўстройства беспрытульных дзяцей, на дапамогу дзіцячым дамам.

Шмат яшчэ труднасцей сустракае таварыства «Прыхільнік дзяцей» у сваёй рабоце. Асноўныя з іх выцякаюць з недастатковай увагі да гэтай важнай і вялікай работы з боку профсаюзных арганізацый.

ТАРТАКОЎСКАЯ.

...беспартвыдавецтва ЦК КП(б)Б.

ПАПРАЎКА

У артыкуле «Палеская праўда» ігнаруе пісьмы рабочых і калгаснікаў», змешчаным у «Звяздзе» ад 27 лютага 1935 года, памылкова ўказана прозвішча Руцкай замест Леонцьевай. Супрацоўнік, які ўвёў рэдакцыю ў заблуджэнне і па віне якога дапушчана памылка, з работы зняты.

ПАВЕДАМЛЕННІ

Дом партактыва пры Менгаркоме КП(б)Б даводзіць да ведама слухачоў і прапагандыстаў, што ў сувязі з скліканнем партактыва заняткі з партсетцы Дома партактыва з 3-III пераносяцца на 4-III-35 года.

Дом партактыва пры ГК КП(б)Б.

Адказны рэдактар **Н. СТЭРНІН.**

Дзесяць год Беларускай савецкай кінематаграфіі 1924—1934 г.

ЗАЛАТЫЯ АГНІ

Новы гукавы фільм вытворчасці БЕЛДЗЯРЖКІНО.

Гукавы кіно-тэатр „Пролетарый" — Гукавая сучасная камедыя **ТРЫ ТАВАРЫШЫ**

Кіно „Інтэрнацыянал" — Мастацкі ўсходні фільм **АЛІМ**

Кіно „СПАРТАК" — Лепшы ўсходні фільм **НАТЭЛЛА**

Гукавы кіно-тэатр „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА"

ТОЛЬКІ 2 дні: 3 і 4 сакавіка

зноў на нашым экране гукавы мастацкі фільм музычная камедыя

„ВЯСЁЛЫЯ РЭБЯТЫ"

ЗВЫШ ПРАГРАМЫ

пасля кожнага сеанса

КАНЦЭРТНАЕ АДДЗЯЛЕННЕ артыстаў эстрады

Пачатак сеансаў у 5.45, 7.30, 9.15 і 11. Каса з 1 гадз.

МЯНЯЮ КВАТЭРУ У МЕНСКУ на Віцебск. Даведацца: Менск, вул. К. Маркса, 29, кв. 2, або Віцебск, бальніца імя Калініна, канцылярыя мед. т-ма, ад 4 да 8 гадз. веч.

Прыезджаму з Масквы ПАТРЭБЕН **ПАКОЙ** часова. Аплата па згодзе. Звяртацца: Дом Урада, пак. 432, тэл. 23-5 8

Першы ўсебеларускі злёт вынаходцаў і рацыяналізатараў сельскай гаспадаркі

АДКРЫВАЕЦЦА **СЁННЯ, 3 сакавіка**

ў 6 гадз. веч., у памяшканні клуба імя Сталіна (рог Інтэрнацыянальнай і Комсамольскай).

Рэгістрацыя дэлегатаў праводзіцца ў памяшканні ЦС вынаходцаў БССР—Менск, Пляц Волі, Дом Працы, 2-гі паверх, пакой № 15, тэлеф. 21-744.

Камісія па скліканню злёта.

ЗАГАД № 296
ПА НАРОДНАМУ КАМІСАРЫЯТУ АСВЕТЫ БССР

19-II 1935 г. *г. Менск.*

Учотныя весткі, дасланыя Лёзненскім райана ў стат. групу НКА БССР зусім беспадстаўныя, неадпавядаючыя сапраўднаму становішчу ў школах раёна. Гэта нельга інакш расцэньваць як очкаўціральства, ашуканства дзяржавы з боку статыстыка тав. **Зайцава** і заг. райна тав. **Міневіча.**

За вышэйуказанае:

1. Статыстыка райана тав. **Зайцава** з работы зняць і аддаць пад суд.
2. Заг. райана тав. **Міневічу** абвяшчаю суровую вымову з папярэджаннем.

Нам. Наркома Асветы БССР ЛЯШЧЫНСКІ.

У аддзел аб'яў званіць па тэлефону № 21-360

ЗАГАД
па народным камісарыяту земляробства БССР
23 лютага 1935 года
АБ САЎГАСЕ „НОВЫ ШЛЯХ"

Адзначаю зусім недапушчальныя адносіны з боку дырэктара Садагароднтрэста т. **Каралёва,** які, жадаючы ўсякімі сродкамі пазбавіцца ад саўгаса «Новы шлях», перадаў яго ў сістэму Сортнасентрэста па ўзгадненню з ч. в. а. дырэктара гэтага трэста тав. **Рудкоўскім.**

Тав. **Рудкоўскі,** з'яўляючыся дырэктарам трэста саюзнага значэння і не ўзгадніўшы пытання з дырэктарам Сортнасентрэста т. **Чэчуленым,** даў згоду на прыняцце саўгаса.

У рэзультаце такой неарганізаванай прыёмкі і перадачы саўгаса «Новы шлях» апошні астаўся без кіраўніцтва, не падрыхтаваўся да веснавой сяўбы і да гэтага часу знаходзіцца без зацверджаных планаў на 1935 год.

ЗАГАДВАЮ:

1. Пад асабістую адказнасць дырэктара Садагароднтрэста тав. **Каралёва** ў 5-цідзённы тэрмін прыняць саўгас «Новы шлях» у сістэму Садагароднтрэста.

Для аказання дапамогі саўгасу ў складанні планаў, праверкі яго становішча, камандыраваць адказнага работніка трэста.

Свае прапановы па гэтаму саўгасу праз планавы аддзел унесці мне на зацвярджэнне не пазней 3-га сакавіка.

2. Абвясціць суровую вымову быўш. дырэктару Белсортнасентрэста тав. **Рудкоўскаму,** які груба парушыў існуючае правіла прыёмкі ў сістэму саюзнага трэста саўгасаў без згоды дырэктара Саюзсортнасентрэста.

Нарком Земляробства БССР БЕНЕК.

БЕЛАРУСКІМ АДДЗЯЛЕННЕМ САЮЗСНАБАСОАВІЯХІМА

з сакавіка месяца 1935 г. распачата кампанія па **ЗАКЛЮЧЭННЮ ДАГАВАРОЎ** з пярвічнымі арганізацыямі і райсаветамі АСОАВІЯХІМА на забеспячэнне іх вайскова-вучэбнымі і нагляднымі дапаможнікамі, процівагазамі і рознай абароннай маемасцю.

Арганізацыі і райсаветы, не заключыўшыя дагавароў **да 15 сакавіка** г.г., забяспечвацца ў 1935 г. не будуць.

Дагавары і наменклатуры тавараў можна атрымаць—Менск, Ульянаўская, № 5-15, тэлеф. 21-659.

БЕЛАДДЗЯЛЕННЕ СНАБАСО.

Наркомунутгандаль РСФСР
Дзяржаўная кантора пасылачнага гандлю
„ПОСЫЛГОСТОРГ"
Москва, вул. Кирова, 47-131.

„ПОСЫЛГОСТОРГ" высылае ў любы пункт Саюза індывідуальным заказчыкам, арганізацыям (апрача гандлюючых) і калектывам:

Фотаапараты для пачынаючых:

1) Скрыначны „Перископ" 6х9 з наводкай на фокус з трыма касетамі — 36 р. 30 к.
2) „Арфо 9×12, анастыгмат, светасіла 1: 6, 3, адынарнае расцяжэнне з 3 касетамі і спускам — 160 р.
Футляр „Арфо" — ад 8 р. 90 к. да 12 р. 75 к.
3) Фотаапарат „Перыскоп" 6х9, з наборам фотаприлад (рамкі, станок, ліхтар, ванначкі, пласцінкі, папера, хімікалії) — 70 р.
4) Фотаапарат „Арфо", 9х12, светасіла 6, 3, з наборам фотаприлад (футляр, штатыў, рамкі, станок, ліхтар, бланкі, пласцінкі, папера, хімікаліі і кіраўніцтва па фото) — 350 р.

Фотаапараты для дзяцей:

1) „Юный фотокор" з наборам пласцінак, паперы і хімікалій — 7 р. 50 к.
2) „Ученик" — 12 р. 15 к.
Футляр к „Ученику" — 2 р. 75 к.
3) Набор „Экстра" для дзіцячых фотаапаратаў (адна дзюжына пласцінак, 10 лістоў паперы, праявіцель, замацавацель) — 2 р. 50 к.

У паказаныя цэны ўключан кошт упакоўкі і перасылкі.

Цэны на тавары, высылаемыя на далёкія акраіны, даражэй на 5 процантаў.

Заказы арганізацый выконваюцца ў тэрмін да 25 дзён, у залежнасці ад адлегласці, па атрыманні 50 проц. кошту заказанага тавара, індывідуальных-жа заказчыкаў—па атрыманні ўсяго кошту.

Просьба пісаць заказы чотка з падрабязным адрасатам і ўказаннем бліжэйшай чыгуначнай станцыі і бліжэйшага паштовага аддзялення.

Заказы і грошы шліце па адрасу: **Москва, ул. Кирова, № 47-131, ПОСЫЛГОСТОРГУ.**

Разл. рах. у МОК Дзяржбанка № 6757.

Каталагі высылаюцца па атрыманні 20 кап. паштовымі маркамі.

Народны камісарыят фінансаў БССР

паведамляе, што на падставе пастановы СНК БССР ад 16-XI—34 г. за № 46

АРГАНІЗАВАНА ў г. МЕНСКУ

КІРАЎНІЦТВА ЦЫРКАВЫМІ ЭСТРАДНЫМІ І МУЗЫЧНЫМІ ПРАДПРЫЕМСТВАМІ „ЎЦЭМП"

якое **зарэгістравана** НКФ БССР 13-га лютага 1935 года, згодна Палажэння СНК СССР ад 9-га лютага 1931 года аб дзяржаўнай рэгістрацыі.

Адрас знаходжання „УЦЭМП"—Менск, Комуністычная вуліца, Клуб работнікаў каапераціі і дзяржустаноў, тэл. № 22-755, разлік. рахунак у Бел канторы Дзяржбанка № 160-9772.

Наркамфін БССР.

Уп. Галоўлітбела № К—1050.

Тыраж. 90.000 экз.

Менск, друкарня «Звязды».